

2018 - 2022

HELYI CSELEKVÉSI TERV

Mozsgó település és térsége közösségi fejlesztése

2022. május

Projekt azonosítószám:

TOP-5.3.1-16-BA2-2017-00004

SZÉCHENYI

Készítette:

Támogatást igénylő:
Baranya Megyei Önkormányzat

EU-WINNER CONSULTING
TANÁCSADÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	2
1. Helyzetelemzés	3
1.1. Közösségi adatszerzés módszertanának bemutatása	3
1.2. A felmérésekből kapott információk kiértékelése	5
1.2.1. Közösségi interjú	5
1.2.2. Közösségi beszélgetés	12
1.2.3. Közösségi felmérés	19
1.3. Tervezési mátrix	45
1.4. Helyi értékleltár/Projektet megelőző közösségi tevékenységek bemutatása	49
1.5. Fejlesztési célok meghatározása	53
1.6. SWOT analízis	55
2. Tervezett közösségi tevékenységek bemutatása	56
2.1. Végrehajtani, lebonyolítani kívánt programok és képzések bemutatása 56	
2.2. A tervezett tevékenységek pénzügyi fedezetének bemutatása	61
2.3. A tervezett tevékenységek, az igényfelmérés és a pályázati kiírás eredményeinek koherenciájának bemutatása	61
3. Cselekvési ütemterv	63
4. Partnerség bemutatása	65
5. A programoktól elvárt eredmények bemutatása	69
6. Kockázatelemzés	72
7. Fenntartási kötelezettség	74
8. Mellékletek	74

Vezetői összefoglaló

A „Mozsgó település és térsége közösségi fejlesztése” című projekt a Baranya Megyei Önkormányzat vezetésével, 7 települési önkormányzat konzorciumában valósul meg. A konzorciumi tagok Almáskeresztúr Községi Önkormányzata, Csertő Községi Önkormányzat, Ibafa Község Önkormányzata, Almamellék Községi Önkormányzat, Mozsgó Községi Önkormányzat, Szentlászló Község Önkormányzata és Szulimán Község Önkormányzata.

A Helyi Cselekvési Terv a közösségi felmérés, a közösségi interjúk és a közösségi beszélgetések elemzett eredményeire épül, amely egyrészt a településen élők szükségleteit, saját jövőjükre, településükre vonatkozó elképzeléseit tartalmazza, másrészt, amelyben a lakosok aktív szerepet is vállalnak a tervek megvalósításában. Elkészítésének célja, hogy ennek elérése érdekében az önszervező lakosok partnerként dolgozzanak együtt más civil szervezetekkel, saját önkormányzatukkal, szakmai szervezetekkel és a gazdasági élet szereplőivel. A terv meghatározza a projekt további tevékenységének tematikáját, amely a térségi identitás több értéke (kulturális, történelmi, társadalmi együttélés stb.) mentén szerveződik. A helyi cselekvési terv hosszabb távra, 6 évre, a megvalósítás időszakára (2018.06.01.-2022.06.30.) és további 2 évre szól.

A cselekvési terv a lakosság bevonásával, folyamatos egyeztetés és több körös felmérés eredményeként jött létre. A célterületen közösségi interjúk, közösségi beszélgetések és közösségi felmérés kerültek lebonyolításra, melyek eredményei jelen dokumentumban kerültek részletes kielemezésre, és ezek mentén kerültek meghatározásra, pontosításra azok a tevékenységek, amelyek a pályázatban is lefektetett irányelvek és célok teljesülését szolgálják.

A cselekvési terv elsődleges elvárt eredménye, hogy a helyi társadalom képessé tegye magát az önszerveződésre, és szellemi, kulturális örökségei által erősítse identitástudatát. Tervezetten a cselekvési terv és a projekt eredményei hozzájárulnak a helyi esélyegyenlőségi tervekben foglalt célkitűzések eléréséhez is.

A projekt célja, hogy a célterületen lévő települések lakosságának bevonásával:

- szegregáció és diszkrimináció mentesen fejlessze a közösséget, a közösségi aktivitást;
- a közösségfejlesztő rendezvényeken, programokon keresztül erősítse az egyén és a közösség képességeit, kompetenciáit;
- a közösségfejlesztő programokon keresztül összekovácsolja a célterületen élőket, erősíti a „hova-tartozás” érzését;
- erősítse a helyben maradás igényét, csökkentve az elvándorlás mértékét;
- feltárja a települések történelmi értékeit, ezáltal erősítse a hagyományok megőrzését, tovább örökítését;
- a közösséget érintő stratégiai dokumentumok áttekintése/megújítása.

1. Helyzetelemzés

A közösségi felmérés és tervezés tevékenység megvalósítása magába foglalja a térség, település aktuális társadalmi, gazdasági helyzetének és mobilizálható erőforrásainak a lakosokat is bevonó feltárását és az eredmények és az ebből eredő cselekvési és fejlesztési szükségletek, javaslatok közösségi megvitatását.

A helyzetelemzési fejezet az alkalmazott kutatási módszereket és azok eredményeit mutatja be. A felmérések eredményei jól tükrözik a projektben betervezett tevékenységek szükségességét.

1.1. Közösségi adatszerzés módszertanának bemutatása

a) Közösségi interjú

A lakosság megszólításának és bevonásának egyik fontos módszere a közösségi interjú, melynek célja az, hogy bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvő részvételre mozgósítson.

A közösségi interjúk elkészítése a kapcsolatépítés első lépése, amelyek megalapozzák a remélhetőleg sikeres közös munkát a helyi emberekkel.

Az interjúkat Puskásné Horváth Éva szakmai vezető végezte, aki Mozsgó községben könyvtárosként, művelődésszervezőként 2014. év óta látja el feladatát, valamint a Mozsgóért Egyesület elnöki posztját. Szakmai tapasztalattal rendelkezik ezen a területen, éppen ezért tudja, hogy a kívülről jött lehetőségek újabb lendületre készítenek a közösségi munkában résztvevőket, új perspektívában látják a fejlődés útját.

Az interjúk jegyzetelésében, összesítésében, a további beszélgetések lebonyolításában a Mozsgóért Egyesület két munkatársa tevékeny szerepet vállalt.

A helyi döntéshozóknak igen nagy véleményformáló szerepük van. Legnagyobb mértékben a polgármestereknek és a képviselő-testület tagjainak, az egészségügyben, az oktatásban dolgozóknak és a civil szervezeteknek. A közösségi interjúk elkészítésében minden esetben a polgármesterek és a könyvtárban vagy a közösségi színtérben dolgozók voltak elsősorban segítségünkre.

Az interjúk kötetlenül folytak, elsőként minden esetben a polgármesterek lettek megszólítva. Az ő ajánlásukra került felkeresésre a többi interjúalany. A településeken 10-10 darab interjú készült, különböző életkorú és társadalmi helyzetű lakóval.

A közösségi interjú válaszai jó alapot szolgáltattak a közösségi felmérés és közösségi beszélgetések témáira vonatkozóan, mintegy konkretizálva, kiemelve a legfontosabb igényeket, elvárásokat.

Az interjú három alapkérdés megválaszolására indított, mozgósított:

- Miért szeret itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)
- Min változtatna és hogyan?
- Mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

b) Közösségi beszélgetés

A közösségi beszélgetések célja a közösségi interjúk által szerzett tapasztalatok, feltáruló értékek és közösségi problémák nyilvánosságra hozatala, közössé tétele és megbeszélése, a célterületen élő lakosság szélesebb körben történő bevonásával. A közösségi beszélgetések a meghívott interjúalanyok és az általuk bevont szomszédok, ismerősök, valamint a helyi intézmények képviselőinek körében történt a közösségfejlesztő vezetésével. A tevékenység által tovább bővült a helyi cselekvők köre. A közösségi beszélgetésekre 7 alkalommal került sor.

A tevékenység célja:

- ráismerünk, hogy ügyeink közösek;
- új megközelítésben, új perspektívában látjuk őket;
- biztonságérzetet ad, hogy nem vagyunk egyedül;
- közösségi felelősségvállalás, elköteleződés jöhet létre;
- a közösségi helyzet hozzásegít a fontos helyi ügyek közösségi kezelésének körvonalazásához;
- megszületik a terv a még szélesebb kör bevonására.

c) Közösségi felmérés

Közösségi felmérés során „ajtótól ajtóig”, a helyi lakosok aktív részvételével szinte mindenki megszólításra (bevonásra) került a településen, a közjóért cselekvők köre szélesedett. A közösségi felmérés során a falvak vezető tisztségviselői (polgármesterek, képviselő-testületi tagok, civil szervezetek képviselői), intézmények dolgozói (védőnők, családsegítők) és önkormányzati dolgozók keresték fel egymást egy, a kezdeményezők által a közösségi beszélgetésen összeállított kérdőívvel. A kérdőív azonban nem csak véleményekre volt kíváncsi, hanem fejlesztési ötletekre is, és a választások mellé rendelhető cselekvési kapacitást is feltárta, hogy az adatok összegzése és az eredmények értékelése után több közösségi csoportban is megindulhasson a tervezés és a megvalósítás.

A tevékenység célja:

- A helyi cselekvők körének további szélesítése
- A helyi embereket valóban érdeklő ügyekről széles körű véleményhalmaz gyűjtése, a közösség tagjainak cselekvési hajlandóságát és cselekvési kapacitását is célzó felmérés
- A legszélesebb körű megszólítás. Azok is állást foglalnak, véleményt nyilvánítanak, akik ezt eddig azért nem tették meg, mert személyesen, szóban nem volt rá alkalmuk, kedvük.

1.2. A felmérésekből kapott információk kiértékelése

1.2.1. Közösségi interjú

A közösségi interjúkra településenként 10-10 fő interjúalannyal került sor. Elsősorban a települések vezetői és a közösségi élet aktív résztvevői mondták el véleményüket az interjúk során feltett 3 db kérdéssel kapcsolatban. A közösségi interjúk eredményeként az alábbi értékek, problémák fogalmazódtak meg:

ALMAMELLÉK	
<p>Interjúalanyok: polgármester asszony, köztisztviselők, a falu védőnője, önkormányzati dolgozók. A helyi lakosokat a polgármester asszony ajánlásával, invitálásával kezdtük meg. A megkérdezettek több mint 40 %-a felsőfokú végzettségű volt, 10 % csak általános iskolát végzett.</p>	
Mit jelent számára itt élni?	
Mi a jó az itteni létben?	Mi a rossz?
<ul style="list-style-type: none"> - nyugodt, csendes lakókörnyezet - élhető, falusi lakókörnyezet 	<ul style="list-style-type: none"> - kevés munkahely - rossz közlekedés, tömegközlekedés - rossz szociális helyzet - elvándorlás
Min változtatna és hogyan?	
<ul style="list-style-type: none"> - iskolán kívüli programok biztosítása a gyerekeknek, fiataloknak - Ifjúsági Klub létrehozása - közösségi összetartozás erősítése - életvezetési tanácsadás - csoportos foglalkozások, műhelymunka biztosítása - felnőttek bevonása, programok biztosítása számukra - régi hagyományok felelevenítése idősek bevonásával - tanulókörök létrehozása: kézműves, sütés-főzés - varróklub létrehozása 	
Mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?	
<ul style="list-style-type: none"> - pályázatfigyelés - program lebonyolításban való részvétel - aktív részvétel 	
Érték	Probléma
<ul style="list-style-type: none"> - Családi kötelékek - Baráti társaságok léte - Falusi, nyugodt, csendes lakókörnyezet - Régi hagyományok felelevenítése - Fiatal korosztály a tudásátadás befogadója 	<ul style="list-style-type: none"> - Összetartozás érzése - Emberek zárkóztak - Kevés munkahely - Rossz tömegközlekedés

<ul style="list-style-type: none"> - Aktív véleményformálók: polgármester, védőnő, pedagógusok - A falu elhelyezkedéséből származó természeti szépségeinek kiaknázása - Idegenforgalom erősítése 	
---	--

ALMÁSKERESZTÚR

Interjúalanyok: polgármester, az önkormányzat foglalkoztatásában dolgozók, helyi lakosok. A helyi lakosokat a polgármester úr ajánlásával, invitálásával kezdtük meg. A megkérdezettek nagy része alap- vagy középfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. Az interjúalanyok között volt 3 fő idős (65 év feletti) személy.

Mit jelent számára itt élni?

Mi a jó az itteni létben?	Mi a rossz?
<ul style="list-style-type: none"> - kötődés, gyökerek - konyhakert - szép természeti környezet, nyugalom - falusi értékek őrzése - hagyományőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> - elszigeteltség, zsáktelepülés - megélhetés miatti elvándorlások - szűklátókörű a lakosság - elöregedő település - rossz közlekedés

Min változtatna és hogyan?

- életkörülmények javítása
- fotógyűjtemény, fotókiállítás
- régi hagyományok megismertetése
- fiatalok aktívabb bevonása a közösségi életbe
- mezőgazdaság fellendítése
- családi programok szervezése
- tömegközlekedés javítása
- értékek összegyűjtése, megismertetése
- közösségépítő programok színesítése
- társasági élet fellendítése

Mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

- gyerek játszóház szervezése
- irodalmi műsorok szervezése
- élettapasztalatok megosztása, tapasztalatcsere
- régi emlékek gyűjtése
- életvezetési előadások tartása
- főzési-sütési tapasztalatok átadása
- gyermekprogramok szervezése

Érték	Probléma
<ul style="list-style-type: none"> - Konyhakert - Múlthoz való kötődése - Gyökerekhez való kötődés - Nyugalom 	<ul style="list-style-type: none"> - Összetartozást, közösségi létet erősítené - Szociális problémák orvoslása

- Régi falusi értékek megőrzése	- Fiatalok nem ismerik a hagyományokat - Zsáktelepülés - Öregszi a falu - Nincs munkahely - Rossz közlekedés
---------------------------------	--

CSERTŐ

Interjúalanyok: polgármester asszony, az önkormányzat foglalkoztatásában dolgozó köztisztviselők és közfoglalkoztatottak, helyi lakosok. A helyi lakosokat a polgármester asszony ajánlásával, invitálásával kerestük fel. Az interjú elkészítésében az önkormányzatnál dolgozó köztisztviselő segített.

A megkérdezettek között 1 fő felsőfokú, 5 fő gimnáziumi érettségivel, 4 fő általános iskolai végzettséggel rendelkezett. Életkoruk tekintetében teljesen heterogén volt a csoport: az ifjúságtól (18-25 év) a nagyszülői korosztályig voltak a felkeresettek között.

Mit jelent számára itt élni?

Mi a jó az itteni létben?	Mi a rossz?
<ul style="list-style-type: none"> - csodálatos lakókörnyezet - nyugodt, csendes - élhető, falusi lakókörnyezet - város közelsége 	<ul style="list-style-type: none"> - nincs bolt - rossz közlekedés, tömegközlekedés - nincs munkalehetőség - rossz szociális helyzet - elvándorlás

Min változtatna és hogyan?

- természeti és épített értékek védelme
- I. világháborús emlékmű felújítása
- kirándulások szervezése (Közlekedési Múzeum – Budapest)
- konditerem kialakítása
- közösségi klub kialakítása
- családi programok szervezése
- csoportos foglalkozások, tanulókörök létrehozása (főzés, érték összegyűjtés)
- baba-mama klub létrehozása
- Ifjúsági Klub létrehozása
- közösségi összetartozás erősítése
- életvezetési tanácsadás
- csoportos foglalkozások, műhelymunka biztosítása
- felnőttek bevonása, programok biztosítása számukra
- régi hagyományok felelevenítése idősek bevonásával

Mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

- pályázatfigyelés, pályázat
- szakmai tudás, tapasztalat átadása
- rendezvényszervezés
- program lebonyolításban való részvétel

- aktív részvétel	
Érték	Probléma
<ul style="list-style-type: none"> - Falusi környezet: állattartási-, növénytermesztési lehetőség - Város közelsége - Falubusz - Családi kötelékek - Természeti környezet - Falu múltja - Jó a falu vezetősége: pályázati lehetőségek megragadása, közmunka lehetőség, idősek megbecsülése 	<ul style="list-style-type: none"> - Közösséget összefogni nehéz - Rossz tömegközlekedés - Nincs kihasználva az épített örökség, a Festetics-kastély - Munkalehetőség hiánya - Nincs dohánybolt

IBAFA	
<p>Interjúalanyok: polgármester, nyugdíjas klub tagjai, az IbaFáért Egyesület tagjai, akik a képviselő-testület tagjai is egyben, az önkormányzat közfoglalkoztatottjai, helyi lakosok.</p> <p>Iskolai végzettség tekintetében felsőfokú végzettségű nem volt, néhányan középiskolai végzettséggel rendelkeznek, a többiek nem adtak választ. Az interjúalanyok kora: nyugdíjas korú 2 fő, 8 fő aktív korú.</p>	
Mit jelent számára itt élni?	
Mi a jó az itteni létben?	Mi a rossz?
<ul style="list-style-type: none"> - kötődés - természet közelség - tiszta, érintetlen, nyugodt környezet - élhető, falusi lakókörnyezet 	<ul style="list-style-type: none"> - öregedő lakosság - nincs iskola, óvoda - elszigeteltség, zsáktelepülés - rossz tömegközlekedés - rossz úthálózat
Min változtatna és hogyan?	
<ul style="list-style-type: none"> - települési értéktár készítése - természeti értékek kiaknázása - összetartozás érzés növelése - gyerekprogramok szervezése - csoportos foglalkozások, gyakorlati műhelymunka - életvezetési ismeretek átadása, tapasztalatcsere - fiataloknak programok szervezése (klubok, foglalkozások) - sportolási lehetőség minden korosztály számára - helyi termelő piac létrehozása - régi értékek összegyűjtése fotók, írásos emlékek formájában - kézműves foglalkozások, tanulókörök biztosítása - KRESZ oktatás gyermekek részére - rendszeres klubfoglalkozások biztosítása minden korosztály részére - elszármazottak bevonása a falu életébe 	

- írások, versek, történetek összegyűjtése

Mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

- pályázatfigyelés
- civil szervezet létrehozása
- tapasztalatcsere
- szabadidős játékok levezénylése
- önkéntes munka
- kapcsolatok felkutatása
- ötletgyűjtésben való részvétel

Érték

- Családi kötődés
- Természeti értékek
- Élhető falusias lakókörnyezet
- Országos ismertség „Ibafai fapipa”
- Turizmus
- Ibafai értéktár kialakítása
- Külföldiek, elszármazottak bevonása a falu életébe

Probléma

- Öregedik a falu
- Zsáktelepülés
- Óvoda, iskola hiánya
- Kevés munkahely
- Romló életkörülmények
- Pusztuló házak
- Közlekedésbiztonság
- Bűnmegelőzés

MOZSGÓ

Interjúalanyok: polgármester, nyugdíjas klub tagjai, a Mozsgóért Egyesület tagjai, helyi lakosok, a képviselő-testület tagja.

Iskolai végzettség tekintetében felsőfokú végzettségűek aránya 40 %. Középfokú végzettségűek aránya szintén 60 %, ebből 40 % érettségizett.

Mit jelent számára itt élni?

Mi a jó az itteni létben?

- közműtények megléte (bölcsőde, óvoda, iskola, orvos, gyógyszertár, posta)
- tiszta, érintetlen, nyugodt környezet

Mi a rossz?

- elszigeteltség
- széthúzás a lakosságon belül
- rossz tömegközlekedés

Min változtatna és hogyan?

- sűrűbb buszjárat
- mozgási, sportolási lehetőségek bővítése
- mélyebb emberi kapcsolatok kialakítása
- szőlőhegy úthálózatának kiépítése
- új munkahelyek, munkalehetőségek megteremtése
- helyi termelők számára képzések biztosítása
- életvezetési technikák generációk közötti átadása
- közlekedési és bűnmegelőzési programok
- növénytermesztési tanácsadás
- nagyanyáink ismereteinek gyakorlati átadása (tanulókörök: sütés, főzés, kézimunka)

- régi történetek és tárgyi emlékek felkutatása, összegyűjtése
- helyismereti vetélkedők szervezése gyermekeknek
- a falu múltjának megismertetése
- helytörténeti kiállítás kialakítása

Mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

- színházlátogatások szervezése
- turisztikai, közösségi programok szervezésében való részvállalás
- gyógynövény-gyűjtő túrák szervezése, magbörze lebonyolítása
- közösségi programok, kirándulások szervezése
- sport programok szervezése
- megszerzett tudás átadása
- kerttervezési és metszési tanácsadás, bemutató
- részvétel gyűjtőmunkában
- gyermekversenyek szervezése
- tárgyi gyűjtemény beazonosítása
- színjátszó kör szervezése
- tárgyi emlékek, szellemi dokumentumok gyűjtése

Érték	Probléma
<ul style="list-style-type: none"> - Természeti környezet szépsége - Faluhoz való kötődés - Óvoda, iskola, bölcsőde - Orvosi rendelő, gyógyszertár - Sok közösségi program, rendezvény - Faluújság, facebook oldal – megfelelő tájékoztatás - Község vezetősége aktív - Sok pályázat - Hagyományok feltárása, gyűjtése, rendezése, ismertté tétele - Évszázados épített örökség - Túraútvonalak 	<ul style="list-style-type: none"> - Nehézkes tömegközlekedés - Külterületeken rossz a közlekedés - Munkalehetőség kevés - Tárgyi emlékek szétszórtsága - Szálláshelyek hiánya - Kevés a helyi termelő - Vállalkozóvá válás - Nincs polgárőrség - Bűnmegelőzés - Közlekedésbiztonság

SZENTLÁSZLÓ

Interjúalanyok: polgármester, művelődésszervező, kulturális munkatársak, a védőnő, képviselőtestület tagja 1 fő. Olyan személyeket sikerült bevonni a közösségfejlesztés folyamatába, akik fontos küldetésüknek érzik ezt, és a további feladatok aktív résztvevői lesznek.

Mit jelent számára itt élni?

Mi a jó az itteni létben?	Mi a rossz?
<ul style="list-style-type: none"> - nyugodt, csendes lakókörnyezet - frekventált elhelyezkedés 	<ul style="list-style-type: none"> - kevés szórakozási lehetőség - rossz közlekedés, tömegközlekedés

- szolgáltatások helyben (gyógyszertár, posta, bank, stb.)	
Min változtatna és hogyan?	
<ul style="list-style-type: none"> - színjátszó kör létrehozása - sportolási lehetőségek biztosítása - kézműves programok biztosítása - generációk közti tudásátadás lehetőségének megteremtése - nagyobb hangsúly a hagyományőrző rendezvényekre - fiatal generációk közösségi összetartozásának erősítése 	
Mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?	
<ul style="list-style-type: none"> - civil szervezetek bevonása - rendezvények népszerűsítése - források, támogatók felkutatása - program lebonyolításban való részvétel - aktív részvétel 	
Érték	Probléma
<ul style="list-style-type: none"> - Családi, baráti kötelékek - Nyugodt lakókörnyezet, falusias légkör - Frekvenciált helyen van a község - Főútvonal áthalad a településen - Helyben minden szolgáltatás elérhető - Infrastrukturális ellátottsága jó - Múzeumok, kiállítóterek megléte - Nagyváros közelsége - Jó közösségi élet, számos program- és kikapcsolódási lehetőség - Több nemzetiség együtt élése 	<ul style="list-style-type: none"> - Nehézkes közlekedés - Község összetartó erejének növelése, konfliktusok a közösségek között - Zárkózott a község egy része (idősek) - Nincs falubusz - Nincs művelődési ház

SZULIMÁN	
Interjúalanyok: polgármester, könyvtáros, a képviselőtestület tagjai 2 fő, volt testületi tag, önkormányzat közfoglalkoztatottjai.	
Mit jelent számára itt élni?	
Mi a jó az itteni létben?	Mi a rossz?
<ul style="list-style-type: none"> - tiszta, érintetlen, nyugodt környezet 	<ul style="list-style-type: none"> - csökkenő számú, öregedő lakosság - nincs munkalehetőség - nincs bolt
Min változtatna és hogyan?	
<ul style="list-style-type: none"> - települési értéktár létrehozása - külső rendezvényszervező bevonása - települési értékek, fotók összegyűjtése - kiállítások szervezése: kézi munkák, hímzések, fotók 	

<ul style="list-style-type: none"> - a Búcsú alkalmával programok színesítése - gyerekprogramok szervezése - sportolási, kirándulási lehetőségek biztosítása - fiataloknak programok szervezése - tömegközlekedés javítása - faluház, könyvtár, sportpálya kihasználásának biztosítása 	
Mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?	
<ul style="list-style-type: none"> - pályázatfigyelés - tapasztalatcsere - régi emlékek, fotók gyűjtése - régi történetek felelevenítése - önkéntes munka - focimeccsek levezetése 	
Érték	Probléma
<ul style="list-style-type: none"> - Családi kötelek - Falu történetének ismerése - Faluház, focipálya - Természeti környezet szépsége - Orvos rendel - Mozgóbolt van 	<ul style="list-style-type: none"> - Csökken a lakosság száma - Előregszik a falu - Nincs munkalehetőség, csak a közmunka - Rossz tömegközlekedés - Nincs civil szervezet - Nincs gyógyszertár - Nincs kocsmá

A közösségi interjúk eredményeként kialakult a helyi kezdeményezők köre, a „központi mag”, megindult a helyi önkéntesek kiválasztódása, körvonalazódott egy kép a helyi identitás tartalmáról, a helyi fejlesztési elképzelésekről, erőforrásokról, a megkérdezettek cselekvési szándékáról.

1.2.2. Közösségi beszélgetés

A beszélgetések célja az volt, hogy az itt élőkkel közösen tudjunk kialakítani egy szakmai programot, vagyis olyan események megvalósítását, amelyeket maguk a lakosok találnak ki, és amelyekbe maguk is szívesen bekapcsolódnak. Ehhez részt kell venniük a tervezésben is, ezért szerveztük meg számukra a közösségi beszélgetést. A beszélgetések jó kiindulópontot képeznek a helyi közösség megteremtéséhez, megerősítéséhez.

A közösségi beszélgetések a meghívott polgármesterek, testületi tagok, könyvtári dolgozók, helyi intézmények képviselői (óvodavezető), civil szervezetek képviselői, tagjai, valamint az általuk bevont szomszédok, ismerősök körében történt a szakmai vezető vezetésével. A közösségi interjúk során szerveződött központi mag buzdította a szomszédokat, barátokat, ismerősöket a közösségi beszélgetésen való részvételre. A beszélgetések témája a közösségi interjúk során feltárt problémák, lehetőségek felé

tendált. A beszélgetésekre összesen 7 alkalommal került sor, minden településen 1-1 alkalommal. A beszélgetést a Mozsgóért Egyesület két munkatársa segítette.

A szakmai vezető, aki egyben közösségfejlesztő is, emlékeztetőt készített az interjúk során szerzett tapasztalatokról, a problémákról, a helyi értékekről, közösséget érintő ügyekről. A beszélgetésen részt vevő települési polgármesterek és a testület tagjai minden esetben aktívan bekapcsolódtak a beszélgetésbe, jelenlétükkel segítették a beszélgetést vezető munkáját, könnyebben megnyíltak, őszintén elmondták problémáikat, kötetlen beszélgetés alakult ki.

A közösségi beszélgetések eredményeként tovább bővült a helyi cselekvők köre, megszületett a terv, hogy a kapott válaszok, javaslatok alapján mik integrálhatók leginkább a közösségi életbe/projektbe.

Közösségi beszélgetések:

2018. március 6.

Almamellék – Almamellék Község Önkormányzata (9 fő)

Almamelléken több civil szervezet működik, az önkormányzat pedig lehetőségeihez mérten igyekszik évente több alkalommal, közösségi programokkal, rendezvényekkel színesíteni a lakosság mindennapjait, ennek ellenére többen is úgy érzik, hogy a községben kicsi az összefogás. Ezen szeretnének a jövőben változtatni, és egy összetartóbb közösséget kovácsolni. Szeretnének több mezőgazdasággal kapcsolatos rendezvényt, valamint a fiataloknak hasznos programokat biztosítani, mint például egy klubfoglalkozás vagy egy kézműves foglalkozás keretein belül. Fontosnak érzik a helyi értéktár létrehozását, gondolnak itt az épített, természeti, kulturális örökségre. Ezt a feltáró tevékenységet már elkezdték, de szeretnének szakmai segítséget kapni.

A résztvevők közül abban mindenki egyetértett, hogy a programok szervezésében is szívesen részt vennének, illetve más módszerekkel is segítenének, mint például a lebonyolítás vagy egy-egy kapcsolat felkutatásában, esetleg felmérnék az igényfelmérésben.

A meglévő programok mellé augusztus hónapban megrendeznék az **Elszármazottak találkozóját** összekötve a családi- és gyereknappal. Ötletként merült fel, hogy sok kultúra együttélése (magyar, sváb, roma, holland, német) kapcsán rendezzenek egy olyan napot, amikor együtt-közösen főznek, sütnek, beszélgetnek.

Tanulóköröket indítanának az alábbi témakörökben:

- Baba-mama klub
- Főző-sütő tanfolyam: életvezetési tanácsok, ételkészítés átadása sváb asszonyoktól a roma asszonyokig
- Nyugdíjas klub: beszélgetés, éneklés, névnapok megünneplése

2018. március 5.

Almáskeresztúr – Polgármesteri Hivatal (13 fő)

A lakosság úgy gondolja, hogy az összetartozást és a közösségi létet is erősíteni kell Almáskeresztúron. Többen kényszerülnek több átszállással is utazni a munkahelyükre, hiszen a községben nagyrészt közmunkára van csak lehetőség, így a munkahely hiányt is orvosolnák. Többen is jelezték, hogy bevonnák az ifjúságot a falu életébe, és megismertetnék velük a régi hagyományokat, ezzel elősegítve a tudásuk gyarapítását a szülőfalujukban. Fellendítenék a mezőgazdaságot, és a turizmust is.

Régi fényképeket is szívesen gyűjtenének, amiket egy állandó kiállítás keretein belül, meg is lehetne nézni, hiszen a Faluház, amely egyben a hivatal épülete is, erre tökéletes lenne. Az ott élő emberek szívesen tartanának előadásokat, és élettapasztalatukat is szívesen megosztanák a közösséggel. Szeretnék, ha az időseket sokkal jobban megbecsülnék a faluban. Szívesen mennének kirándulni vagy túrázni is, és ha kell ők ezt meg is szervezik maguknak.

Szívesen megmutatnák a helyi nevezetességeket az érdeklődőknek, és az itt lakóknak is, hiszen zsáktelepülés révén kevesen látogatnak el hozzájuk. A falu népszerűsítése talán idevonzaná a turistákat.

A három éven át tartó TOP pályázattól az alábbiakat várják:

- település életét bemutató fotók összegyűjtése, kiállítása
- gyalogtúrák szervezése
- elszármazottak meghívása
- gyerekprogramok szervezése
- közös színpadi produkció gyerek-felnőtt egyaránt
- sportolási, turázási lehetőség
- közlekedési ismeretek bővítése
- betörők elleni módszerek

2018. március 6.

Csertő – Faluház (13 fő)

Szükségük lenne a Faluház helyiségébe székekre és asztalokra, hogy a régi, elhasznált bútorokat ki tudják cserélni. Fontosnak tartják a rendszeres testmozgást, így egy konditermet is szeretnének kialakítani más pályázati forrásból, hogy a fiatalok és mindenki, akinek sportolni van kedve, nyugodtan használhassák az eszközöket. A régi „Klub”-ot szeretnék visszahozni a mai fiatalok életébe. Szívesen indítanának Baba-mama klubot is, ahol minden anyuka és esetenként akár nagymama is szívesen részt venne, megbeszélve ezzel a régi és új dolgokat egyaránt.

Sokan emlékeztek arra, hogy Péteri Ferenc vezette a falukrónikákat, így a falu története fennmaradt. Jó lenne ebből kiállítást rendezni, és talán ha a fiatalabb generáció megismerné ezeket, folytatná a mesélést, a dokumentumgyűjtést.

Jó lenne időt szakítani arra is, hogy a családok, az idős és a fiatal generáció együtt lehessen, átadhassa azokat az értékeket, melyek segítséget nyújtanának a ma élő nemzedékek számára. Gondolnak itt a türelem, empátia, kitartás, munkához, közösséghez való viszonyra.

A jelenlevők aktívan részt vennének a rendezvényeken, és közülük többen is szívesen segítenének a szervezésben és lebonyolításban is. Többen gondoltak arra is, hogy szakmai tudásukat átadnák a fiatalabb generációknak.

A három éven át tartó TOP pályázattól mit várnak:

- Baba- Mama klub: anyukák és gyerekek számára előadások, közösségi beszélgetések
- Főző-sütő tanfolyam: életvezetési tanácsok, ételkészítés
- Ifjúsági klub: beszélgetés, társasjáték, sportolási lehetőségek
- kirándulások szervezése (Bp. Közlekedési Múzeum, települések szomszédolása)
- horgászverseny
- közösségi összejövetelek családok részére: főzés, szabadtéri játékok, előadók fogadása
- régi fotók kiállítása

2018. március 6.

Ibafa – Kultúrház (15 fő)

A beszélgetésen résztvevők szeretnék a falut népszerűsíteni és munkahelyeket teremteni. A lakosság úgy véli, hogy értékeik megőrzése nagyon fontos, így szeretnék, ha értéktár működne a településen. Polgármester úr tájékoztatta a résztvevőket arról, hogy elindult egy helyi értéktár feltáró tevékenység, melyet a megyei kulturális intézet indított el. Ezt a munkát folytatni kívánják, kiindulópontként a turizmus fellendítése érdekében. Elhangzott az is, hogy a régi recepteket, az ibafaiak tollából keletkezett írások is kerüljenek összegyűjtésre.

Az önkormányzat épületében működik egy könyvtár is, ahol internet hozzáférést és könyvek kölcsönzését is biztosítanak. Kézműves foglalkozásokat is szeretnének, amelyekkel erősítenék a falu összetartozását. A településen 1968-ban Pipatörténeti Kiállítást rendeztek, amely mai formáját az 1989-es újrarendezés során nyerte el. A mai napig aktívan működő kiállításról beszélhetünk, amely túllépte kereteit, és ma már múzeumként működik. Ehhez kapcsolódóan **Nemzetközi Pipaszívó Versennyel** színesítenék programjaikat.

Augusztus hónapban **Gyereknep – Családi nap** megrendezését szorgalmazzák, melyen kerékpárverseny, szalonnasütés, bográcsozás, kispályás foci, KRESZ a pécsi Mancs-rancs csapattal szereplnének a programok között. Kiemelten foglalkoznak a nők köszöntésével, és az idősek tapasztalatainak átadására is lehetőséget kívánnak biztosítani.

Fontosnak tartják tanulókörök megrendezését is, ahol a falu apraja-nagyja szerezhette új tudást és gyakorlatot különböző témákban.

- Hobbiklub: kedvenc tárgyak gyűjtése pl. gyufacímke, képeslap
- Főző-sütő tanfolyam: életvezetési tanácsok, ételkészítés
- Nyugdíjas klub: beszélgetés, éneklés, névnapok megünneplése

2018. március 2.

Mozsgó – Kazaliczky Antal Művelődési Ház (19 fő)

Mozsgó központi szerepet tölt be a környező települések életében, hiszen bölcsődével, óvodával és általános iskolával is rendelkezik, így felelőssége, példamutatása is nagyon fontos a kisebb falvak számára. A közösségi élet színes, változatos, azonban a programokba még így sem tudnak mindenkit bevonni.

A résztvevők még tovább szeretnék színesíteni a mozsgói programokat, rendezvényeket és még több lakost kívánnak bevonni a részvételbe, szervezésbe, lebonyolításba. Fontosnak tartják a Mozsgóhoz kötődő épített, természeti és kulturális emlékek megőrzését, összegyűjtését, a régi hagyományok átadását a gyermekeknek, mai fiataloknak. A meglévő rendezvényeket a projekthez kapcsolódó közösségfejlesztő programokkal tervezik kiegészíteni, ezzel szélesebb közönséget megszólítani, bevonni.

A három éven át tartó TOP pályázattól mit várnak:

- települési értéktár létrehozása
- tárgyi emlékek összegyűjtése, kiállítótér kialakítása
- régi fotók gyűjtése, kiállítása
- emlékek, visszaemlékezések összegyűjtése
- Mozsgóhoz kapcsolódó irodalmi értékek, helyi „írók” verseinek, történeteinek összegyűjtése (másik pályázatból kiadása)
- ifjúság megmozgatása
- a természeti környezet minél szélesebb körben való bemutatása – régebben megrendezett Zselici Túra rendezvény újra megrendezése
- a már létező programok szélesebb körben való meghirdetése
- közösséget összefogó kisebb programok szervezése: tojáskeresés, adventi koszorú készítése – gyertyagyújtás, szemétygyújtás
- gyalogtúrák szervezése
- kirándulások szervezése (Bp. Közlekedési múzeum, települések szomszédolása)
- kerékpárverseny
- egészségnap
- tanulókörök: helytörténeti-, sütő-főző-, települési értéktáras-, tárgyi emlékek összegyűjtését koordináló-, ifjúsági-, régi, hagyományos ételkészítés (disznó feldolgozása, kemencében való sütés, bográcsozás)

A szakmai vezető emlékeztette a jelenlévőket, hogy a helyi értékek összegyűjtésében Mozsgó község nagy tapasztalattal bír. A Mozsgói Kakasfesztivál már 4 éve a megyei értéktár részét képezi. Mozsgón már három éve megalakult az értéktár bizottság. Ez a pályázat jó alkalmat ad arra, hogy még jobban az értéktáró tevékenységre helyezték a hangsúlyt. Folytatják a megyei kulturális intézettel az „Értéktárkommandó” programsorozatot. A szakmai vezető minden jelenlévőt kért, hogy kapcsolódjon be ebbe a tevékenységbe.

Több egyesületi tag is megjegyezte, hogy a nyári zenés estéket egészítsék ki olyan programelemekkel, melyekből az idelátogatók megismerhetik a helyi védett értékeinket, történelmünket, híres szülőteinket.

2018. március 6.

Szentlászló – Könyvtár (9 fő)

Szentlászló kulturális élete sokszínű, évente több program is megrendezésre kerül a településen. A résztvevők még szélesebb körben kívánják bevonni a lakosságot a programokba, ezért fontosnak tartják, hogy ne csak az időseket, vagy a gyerekeket érintő, hanem az aktív munkavállalók igényeit is kielégítő programok is megrendezésre kerüljenek. A délutáni foglalkozásokra is elmennének néhányan, de sajnos késői időpontban érnek haza munkából.

A szentlászlói két múzeum, a Népművészeti Alkotóház és Csehémúzeum, illetve a Tájház helytörténeti és néprajzi gyűjteményt őriznek. A lakosok úgy vélik, hogy jó lenne átadni a tudást, amely így generációról-generációra szállhat.

Szinte mindenki jelezte, hogy aktívan részt venne a rendezvényeken, és közülük többen is szívesen segítenének a szervezésben és lebonyolításban.

A beszélgetésen elhangzott, hogy Szentlászló település a helyi értékek megőrzésében kiemelt szerepet tölt be. Három közösségi tere is van, melyek idevonzzák a turistákat, ill. jó alkalmat teremtenek a helyi értékek bemutatására, turizmus fellendítésére. Szentlászló községben 1 fő főállású művelődésszervező dolgozik, aki szívesen megmutatná a 7 település érdeklődői számára az itt folyó munkát, és a gyűjteményeket, kulturális és épített örökségeit.

Kiemelték azt is, hogy milyen fontos a Szentlászlóiak találkozói, melyre jövőre kerül sor itt a magyarországi Szentlászlón. Ez a rendezvény a környékbeli települések számára ötletadó, követésre méltó.

Szentlászló községben még élnek a hagyományok: legalább 10 helyi kézműves található a faluban. Büszkék a nemrég hazatelepült keramikusművészre is. A helyi termelők (méztermelők, lekvár- és szörpkészítők száma is magas). Leader pályázatok kapcsán lehetőséget kaptak ezek bemutatására. A pályázatban résztvevő településeket is szívesen várják.

Kulturális programjuk a Kukoricás nap. A TOP pályázatból szeretnék a környező települések helyi hagyományait bemutatni.

Tanulókörök kialakítását szorgalmazzák az alábbi témakörökben:

- Kézi munka: csuhé bemutató, horgolás, képeslap-készítő, keresztmetszés
- Sport: alakformáló jóga, teremfoci
- Kreatív klub: gyerek, felnőtt péntek esténként
- Fotóalbum: fotók, meghívók összegyűjtése
- Régi értékek: kerámia, fotók, ékszerek, bíborfestés
- Húsvéti, karácsonyi ünnepkör népszokásai, hagyományai

2018. március 13.

Szulimán – Faluház (11 fő)

A résztvevők közül többen is úgy vélik, hogy nagyon nehéz a programokat rendszeressé tenni a településen. Ennek egyik oka, hogy fogy a lakosság, öregszik a falu, hiszen nagy a munkanélküliség és a szegénység is. A Faluház és a Könyvtár adta lehetőségeket az emberek ezeket nem használják, pedig mindkét hely tökéletes lenne arra, hogy a falu lakói összeüljenek, és beszélgessenek.

A településen kevesen vannak azok, akik szeretnék aktívan részt venni a szervezésben. A beszélgetések alkalmával kiderült, hogy szívesen mennének kirándulni, vagy sportolnának esetleg, és foglalkozásokat is szívesen csinálnának, mint például a hímzés, a kézi munka vagy esetleg sütni és főzni tanulnának meg az idősebb emberektől, akik még a régi fortélyokkal dagasztják a fánkot, vagy szaggatják a nokedlit.

Az itt élők önkéntes munkával és segítséggel szeretnék támogatni azokat, akik a Búcsú vagy esetleg a Kulturális és sport napot szervezik. Páran jelezték, hogy szívesen adnák át tapasztalataikat mind mezőgazdasági téren, mind állattenyésztési téren is.

Az idősebbek szívesen mesélnének a régmúlt időkről, hogy mennyivel másabb volt az élet abban a korban, mint a maiban.

Legtöbben részt vennének a programokon, de a szervezési feladatokban csak néhányan. Polgármester úr is jelezte, hogy nagy gondot okoz a szervezési munka. Többen is egyet értettek vele. Hiányzik az a réteg, aki programok megszervezésében, lebonyolításában segítséget nyújtani. Kevés a felsőfokú végzettségű, de még érettségizett lakó is.

A kérdezők (Mozsgóért Egyesület) tagjai felajánlották segítségüket a műsorok összeállítása kapcsán (vers-, novella felolvasása), emlékek lejegyzetelése, írásos dokumentumok gyűjtése.)

Néhányan jelezték, hogy ha kapnak egy mintát, ők is szívesen bekapcsolódnak a gyűjtésbe: receptek, fotók, történetek. Az első élettörténet mesélő már el is kezdte a régi Szulimáni élet bemutatását. Feladat ezek összegyűjtése, lejegyzetelése, bemutatása.

Konklúzió:

A közösségi beszélgetések eredményeként összességében elmondható, hogy a lakosság a megfelelő emberek megszólításával hajlandóságot mutat a közösségfejlesztési programokban való részvételre. A mai felgyorsult világban az emberek örülnek, ha az otthoni teendőiket sikerül elvégezniük a munka végeztével. Mivel a kis településekről nehéz megoldani a munkába járást, az utazás sok idejüket elveszi, hobbijukra, kikapcsolódásra kevés idejük marad. Az ebből adódó fásultság és passzivitás jól megfigyelhetőek. A lakosság szívesen venne részt további közösségi programokon, amennyiben az megfelelő érdeklődési körűeknek. A tanulókörök, kirándulások, tapasztalatcserék alkalmával az emberek újra fontosnak érezhetik magukat, energiával tölthetnek, mivel olyan dologgal foglalkozhatnak, amit szívesen csinálnak, ennek eredményeként vidámabb, boldogabb emberek vehetnek részt a közösség életében.

Mondják, hogy a jókedv, a nevetés ragályos, így az új programokkal egy változási hullám indítható el, amellyel az emberek kimozdíthatók az általános apátia állapotából.

A beszélgetéseken résztvevők is érzik, hogy szükség van a közösségi fejlesztésekre, a lakosság összekovácsolására, ezért szívesen vennének részt az erre irányuló kezdeményezésekben.

A projektbe integrálható javaslatok, igények:

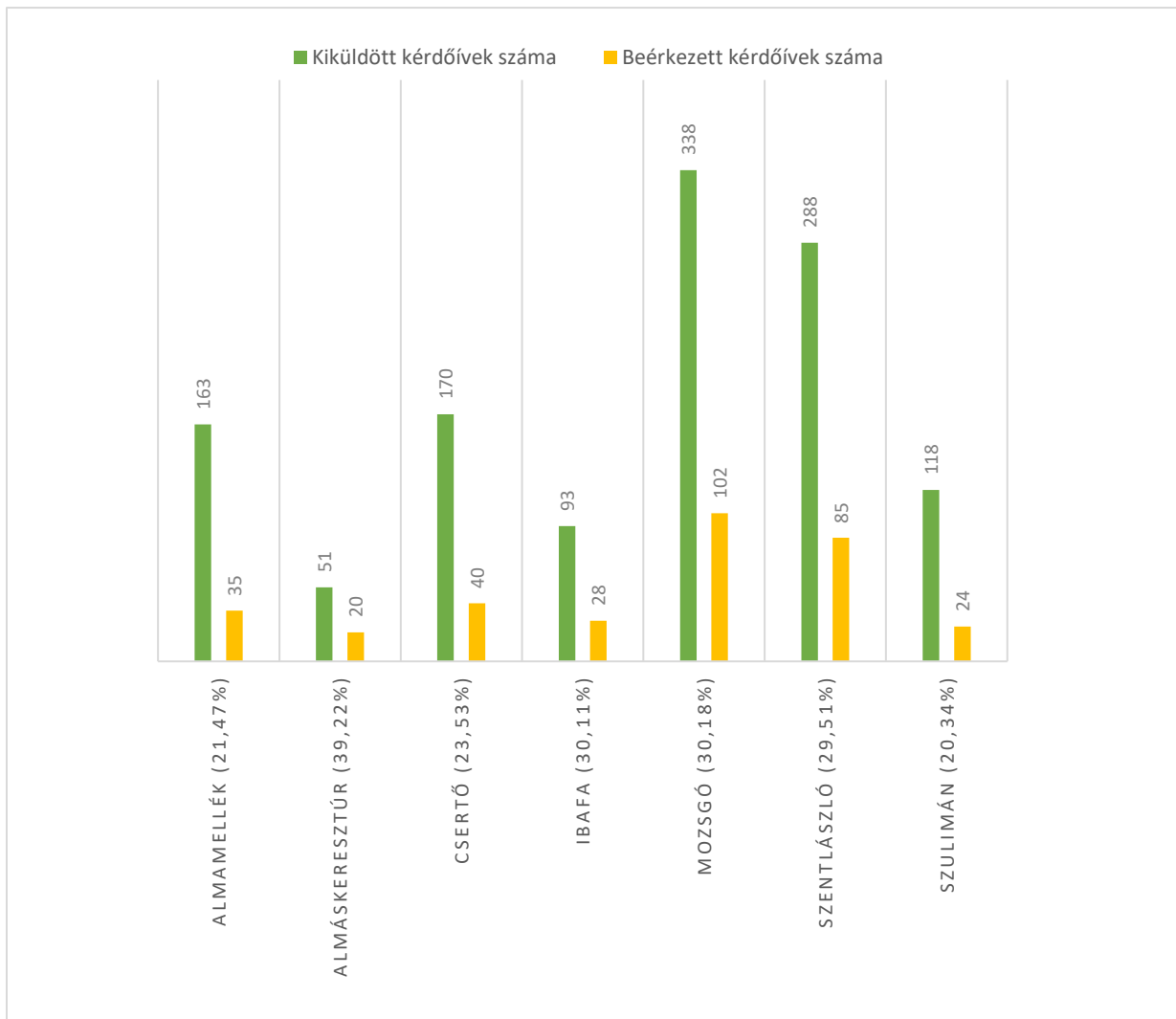
- települési értéktárak létrehozása
- tanulókörök biztosítása
- sportolási lehetőségek biztosítása
- kirándulások, ismeretszerző túrák szervezése
- hagyományőrző rendezvények szervezése
- gyermek- és ifjúsági programok szervezése
- életvezetési tanácsadás

1.2.3. Közösségi felmérés

A helyi embereket valóban érdeklő problémakörökről széles körű vélemény gyűjthető. Azok is állást foglalnak, véleményt nyilvánítanak, akik ezt esetleg eddig azért nem tették meg, mert személyesen szóban nem volt rá alkalmuk, kedvük. A kérdőíven keresztül megszólításra került a településen szinte mindenki és ösztönöztük a részvételt ebben a munkában, folyamatban. Ezzel a közösségi folyamatban aktívan részt vevők köre szélesedett és a meglévő megerősödött.

A közösségi felmérésre mind a hét településen sor került egy 24 kérdésből álló kérdőív segítségével, melybe a települések lakossága széles körben került bevonásra.

A kérdőíves felmérésben részt vevők arányát az alábbi diagram mutatja:

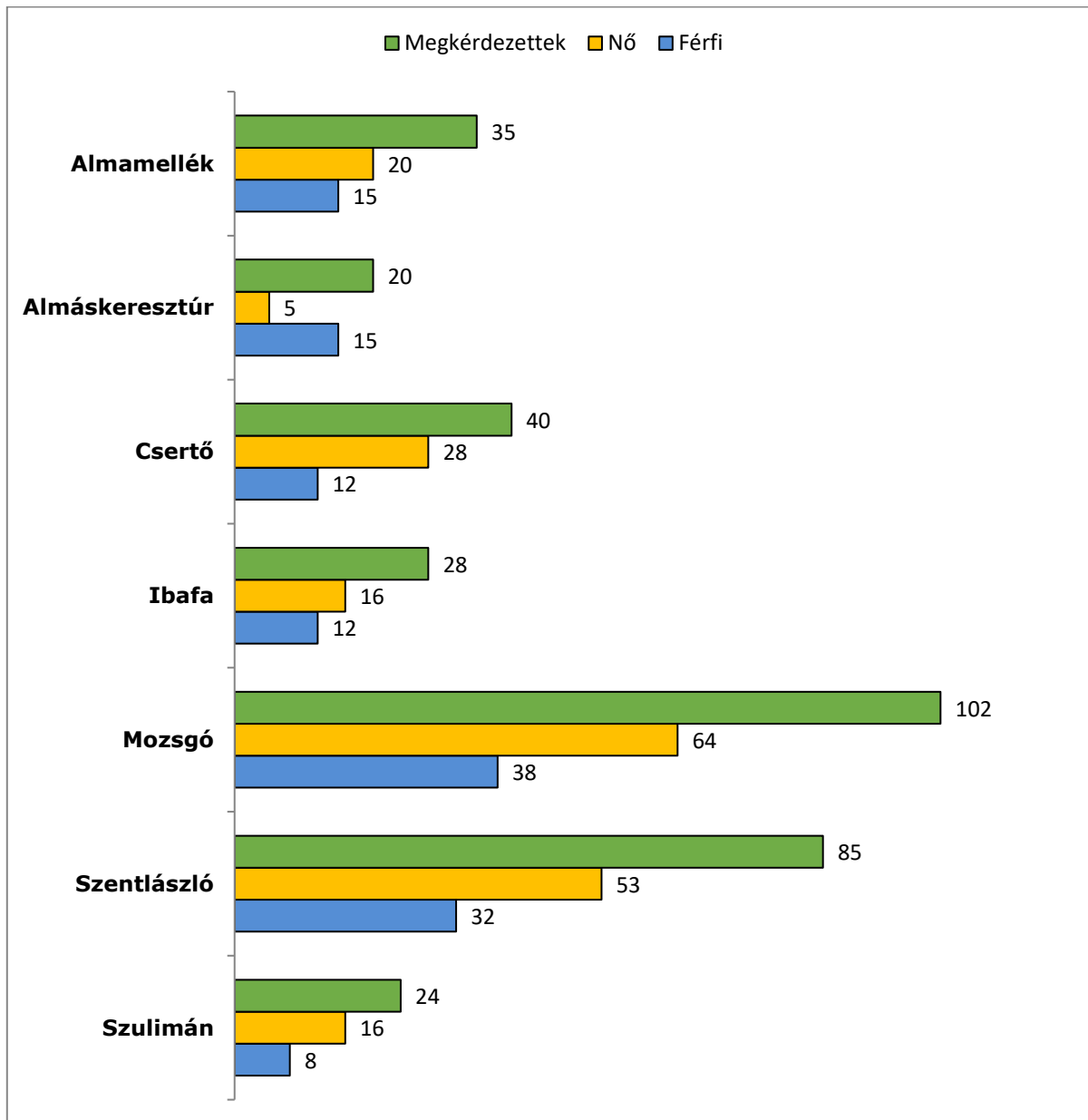

A felmérésben való részvétel átlagosan 27,8% volt a kiküldött és beérkezett kérdőívek számát tekintve. A kitöltésre való hajlandóság Almáskeresztúron volt a legmagasabb (39,22%), a legalacsonyabb részvételt Szulimán produkálta (20,34%).

A következő oldalakon a kérdőívek kérdésenként összesített kimutatásai kerülnek bemutatásra, melyből településenkénti viszonylatban és összességében is átfogó képet kapunk a közösség összetételéről és jellegzetességeiről.

1. Nem

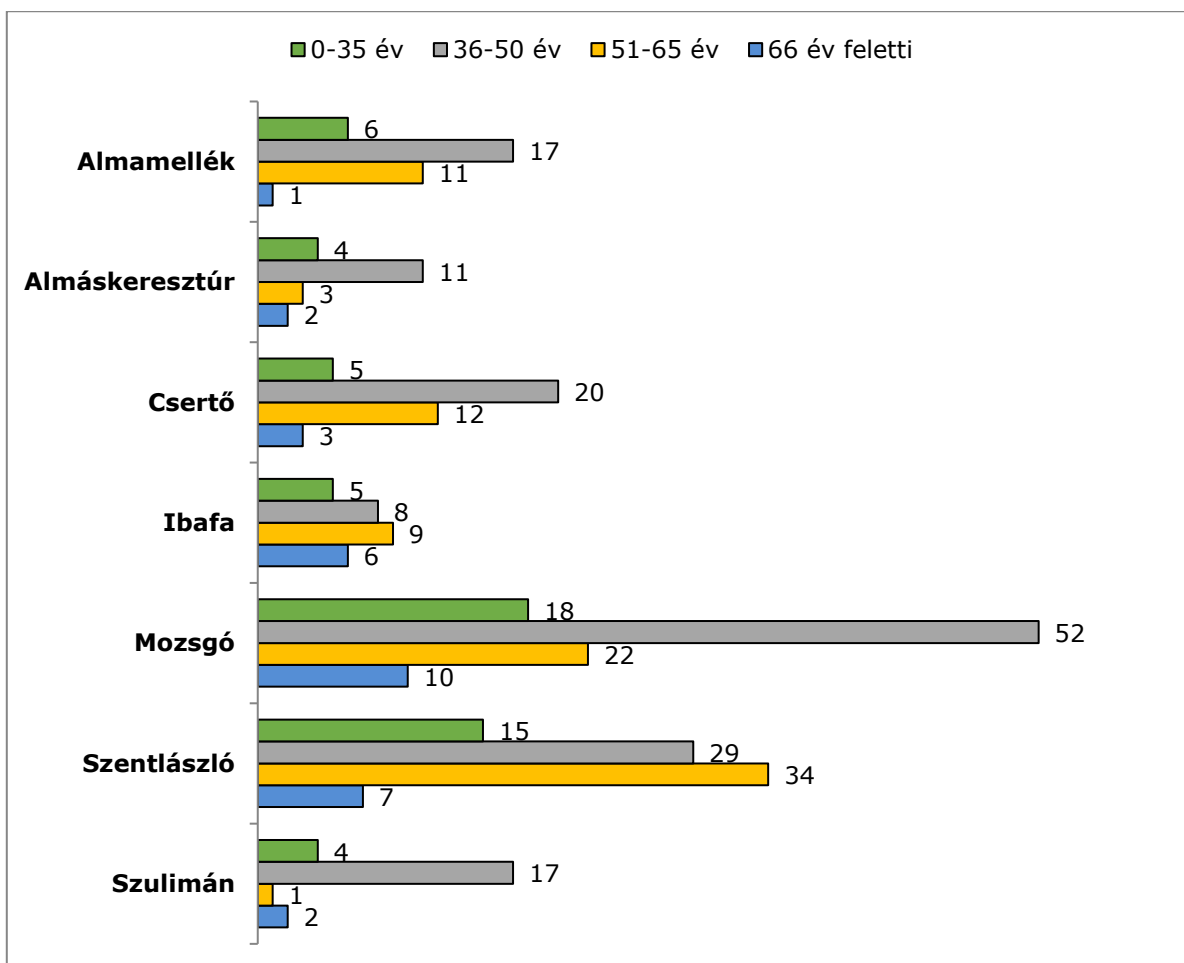
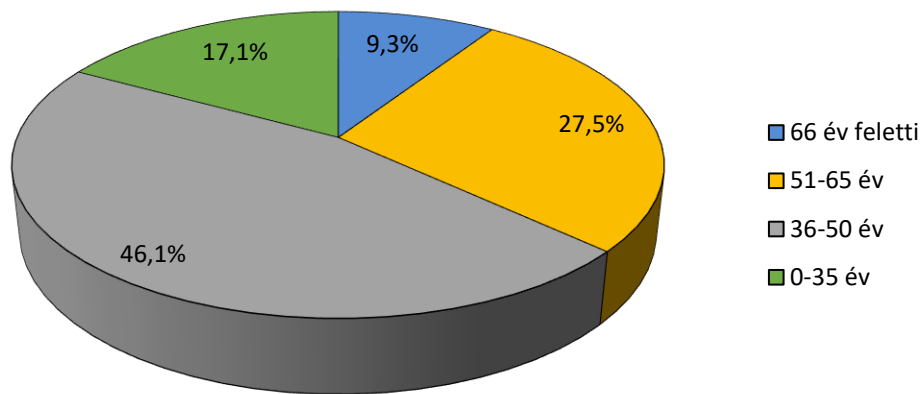
A kérdőívek kitöltésében összesen 334 fő vett részt a hét településen. A résztvevők 60,47%-a (202 fő) nő, 39,52%-a (132 fő) férfi.

2. Életkor

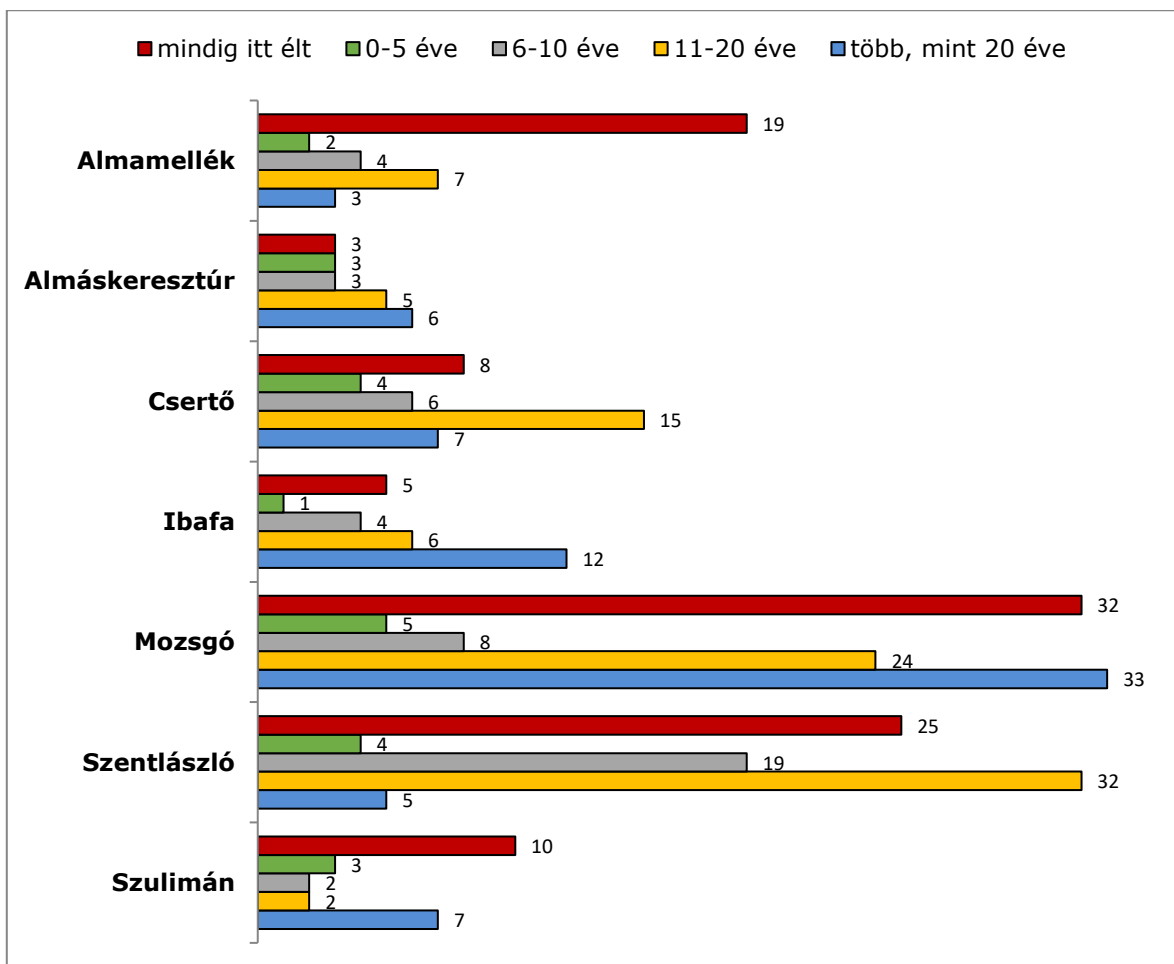
A válaszadók életkora négy korcsoport szerint került felosztásra.

Korcsoport szerinti megoszlás

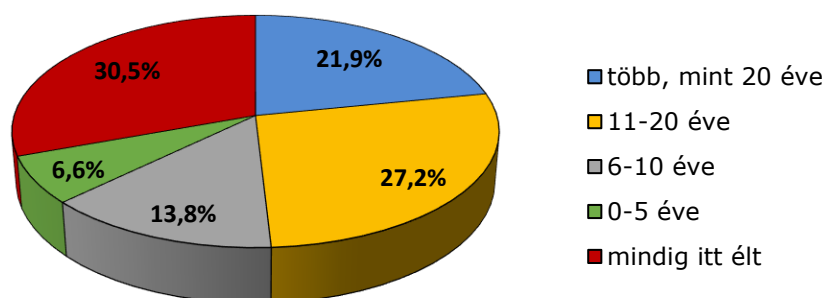

3. Mióta él a településen?

A válaszadók 30,5%-a mindig is az adott településen élt, 49,1%-uk pedig több mint 11 éve helyi lakos. A tősgyökeres és régi lakosok erősen kötődnek lakhelyükhöz, nagy fokú hajlandóságot mutatnak a életterük jobbá, élhetőbbé tételéhez, a közösségi fejlesztésekben való részvételhez.

Százalékos megoszlás

4. Miért választotta lakhelyének? Kifejtős kérdés

Almamellék: 12 fő válaszolt.

- már az őseim is itt éltek -2 fő
- ismerem az egész falut -2 fő
- tudom, hogy ki kinek a rokona -1 fő
- itt építkeztünk -3 fő
- a családi házat megörököltük -4 fő.

Almáskeresztúr: 8 fő válaszolt.

- Nyugodt életvitel -1 fő
- párjuk, társuk után jöttek -3 fő
- csend -1 fő
- olcsó ingatlanárak -2 fő
- szép környezet -1 fő.

Csertő: 29 fő válaszolt. Néhányan kettő választ adtak a feltett kérdésre. Többségben voltak, akiknek szülei és nagyszülei itt élnek/éltek.

- fontos számukra a kötődés -17 fő
- családom, párom miatt -11 fő
- megtetszett a falu, amikor barátnőmmel itt jártam -1 fő
- olcsó ingatlan miatt -1 fő

Ibafa: 28 fő válaszolt.

- már a szülei is itt éltek -6 fő
- a házastársához költözött -9 fő
- a tsz-ben volt munkája -5 fő
- nincs pénzem máshová költözni -8 fő.

Mozsgó: 80 fő válaszolt a kérdésre (22 fő 17,6 % nem válaszolt a kérdésre). A válaszok többségében szintén a faluhoz való kötődés emelték ki:

- családom több generáció óta itt él -18 fő
- szüleim szintén a faluban élnek -14 fő
- párom itt élt, ide költöztem -15 fő
- szép a település -17 fő
- nyugodt, békés környezet -16 fő.

Szentlászló: 13 nem válaszolt

- jómódúak laktak mindig is itt -8 fő
- sváb település -12 fő
- rendezett, tiszta porták -19 fő
- mesteremberek sokasága -9 fő
- átmenő főútvonal -7 fő
- figyelnek egymásra az emberek -17 fő

Szulimán: 16 fő válaszolt.

- családom is itt él -10 fő
- anyagi lehetőségem nem teszi lehetővé, hogy elköltözzek -3 fő
- olcsó ingatlanárak -3 fő.

5. Melyik a kedvenc helye a településen? Kifejtős kérdés

Almamellék: 16 fő válaszolt.

- Kisvasút -3 fő
- vasútállomás -1 fő
- a horgásztó -4 fő
- erdei iskola -1 fő
- az erdő -3 fő
- pincesor -2 fő
- a hegyek -1 fő
- völgyek is -1 fő.

Almáskeresztúr: 5 fő válaszolt.

- nagy zöld terület a falu közepén -1 fő
- játszótér -2 fő
- a közeli erdő -2 fő.

Csertő: 28 fő válaszolt.

- kastély és kastély parkja -2 fő
- Világháborús emlékmű -7 fő
- Kossuth tér, ami a polgármesteri hivatal előtti tér, ill. a faluház tartozik ide -19 fő

Ibafa: 28 fő válaszolt.

- Ibafai pipamúzeum -4 fő	14,3 %
- Templom -15 fő	53,57 %
- Faluház udvara -9 fő	32,1 %

Mozsgó: Válaszok többsége az épített környezetet és a természeti környezetet jelölte meg, 15 fő 14,7 % nem válaszolt.

- Biedermann-kastélykert -16 fő,
- sportpálya -11 fő
- régi temető -6 fő
- Életfa-liget -12 fő
- Pringliben lévő forrás -10 fő
- világháborús emlékmű -7 fő
- szülői ház, lakhelyem -27 fő

Szentlászló: 9 fő nem válaszolt.

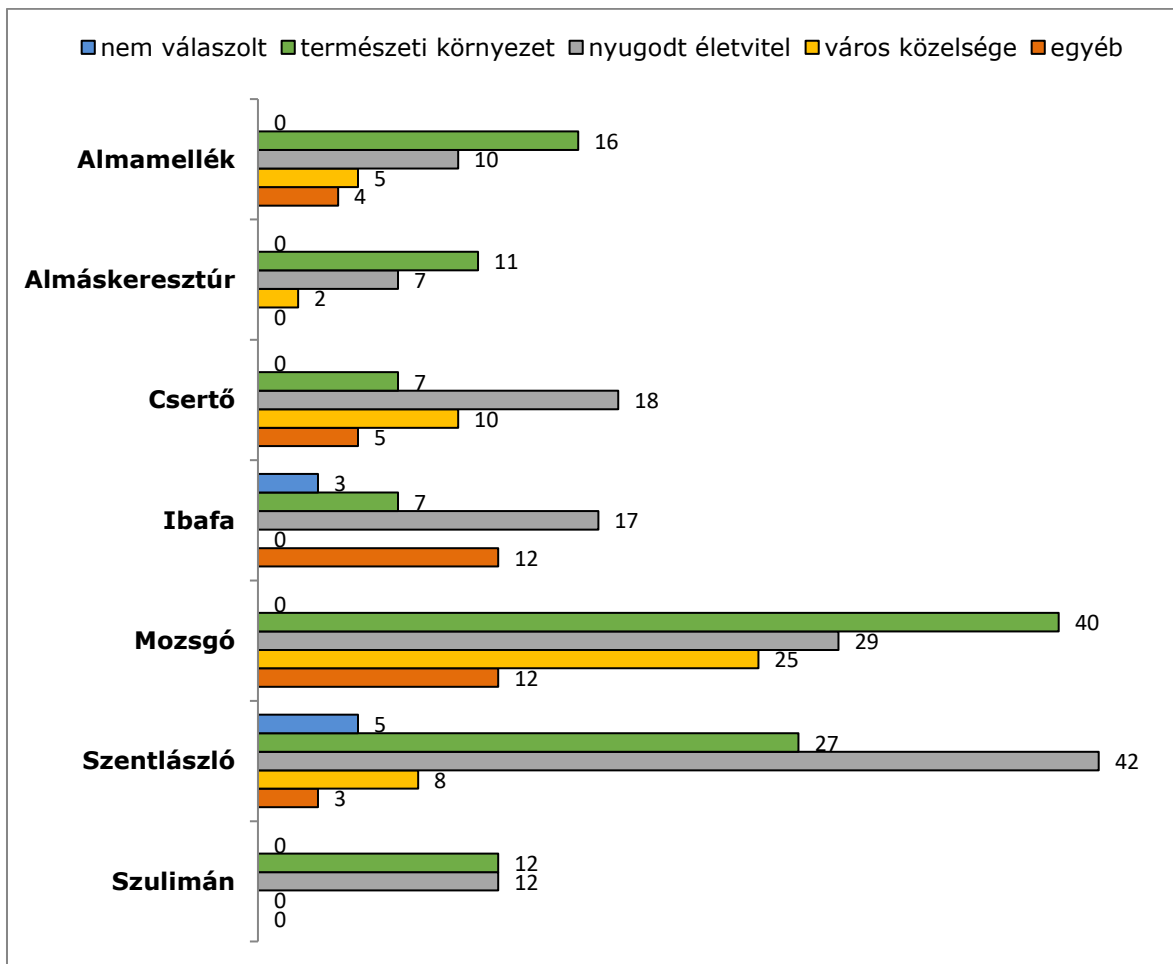
- focipálya és játszótér -19 fő
- tájház -20 fő
- templom -16 fő
- könyvtár -21 fő

Szulimán: 19 fő válaszolt.

- templomtér -4 fő
- focipálya -7 fő
- világháborús emlékmű -4 fő
- zöld- zöld-zöld -5 fő.

6. Véleménye szerint mi a legvonzóbb értéke a településnek?

A válaszadók nagy része a nyugodt, falusi életvitel és a természeti környezet miatt kedveli lakhelyét. A kérdésnél több válaszlehetőséget is meg lehetett jelölni, így összesen 349 válasz érkezett a 334 fő résztvevőtől.

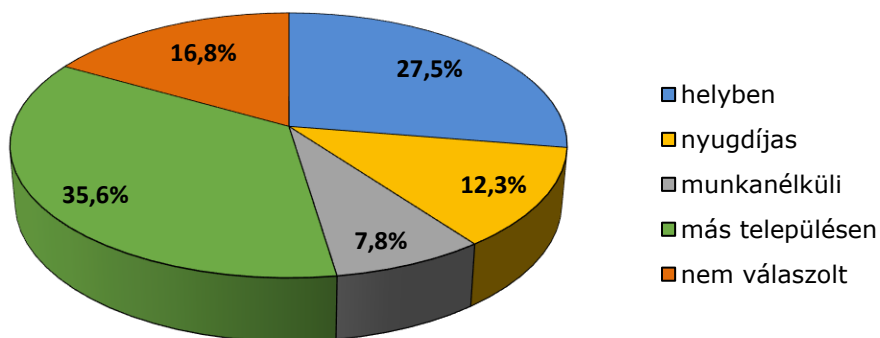

7. Hol dolgozik Ön?

A válaszadók 27,5%-a a lakóhelyén, 35,6%-a más településen (általában a környező nagyobb településen, vagy városokban) dolgozik. A helyben dolgozók egy része az önkormányzatnál és helyi vállalkozásoknál, másik része a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatott.

Település	helyben	nyugdíjas	munka- nélküli/ht. beli	más településen	nem válaszolt
Almamellék	9	1	5	12	8
Almáskeresztúr	9	3	1	8	0
Csertő	5	3	4	10	18
Ibafa	6	7	1	8	6
Mozsgó	37	18	2	41	4
Szentlászló	17	7	9	34	17
Szulimán	9	2	4	6	3
Összesen:	92	41	26	119	56

Százalékos megoszlás

8. Mennyire elégedett a településen található emberi-, környezeti-, közösségi- és épített értékekkel? Kifejtős kérdés

Ennek a kérdésnek a kiértékelése úgy történt, hogy összességében a **legmagasabb pontszámot kapott válasz került egy sorba**. Így is pontos képet kaptunk arról, hogy mivel elégedettek a lakosok, és melyik területen kell még változtatni, fejlődni. Az is kitűnik, hogy melyik területen kell még javítani.

Almamellék:

- **10- est kapott:** zöldfelületek, természeti környezet védelme, csend nyugalom
- **8-9-est kapott:** szemétszállítás, hulladékkezelés, épített környezet védelme, önkormányzati szolgáltatások színvonala, kulturális szolgáltatások, könyvtár, vendéglátás, ivóvíz minősége, elektromos ellátás, közvilágítás,

- **6-7-est kapott:** egészségügyi ellátás, kereskedelem, sportolási lehetőség, almamelléki közösség, étel-miszerellátás, helyi közügyekről való tájékoztatás
- **4-5-öst kapott:** közmű ellátottság, közbiztonság, munkalehetőség, egységes építészeti arculat
- **2-3-ast kapott:** tömegközlekedés minőségi és mennyisége, szórakozási lehetőség, települési közúthálózat, gazdasági fejlődés
- **1-est kapott:** telefonellátás

Almáskeresztúr:

- **8, 9, 10-est kapott:** zöldfelületek, közbiztonság, épített környezet védelme, természeti környezet védelme, elektromos ellátás, közvilágítás, csend, nyugalom, önkormányzati szolgáltatások színvonala.
- **6-os, 7-est kapott:** sportolási lehetőség, egységes építészeti arculat, Almáskeresztúri közösség, ivóvíz minősége,
- **4-es, 5-ös:** munkalehetőség,
- **3-as, 2-es:** egészségügyi ellátás, települési közút hálózat, étel-miszer ellátás,
- **1-est kapott:** kereskedelem, vendéglátás, telefonellátás, gazdasági fejlődés, szórakozási lehetőség, tömegközlekedés.

Csertő:

- **8-9-est kapott:** a közmű ellátottság, a hulladékkezelés, a közbiztonság, a zöld felületek, a kulturális szolgáltatások, az önkormányzati szolgáltatások színvonala, az elektromos ellátás, a közvilágítás, a telefonellátás, csend, nyugalom.
- **6-7-est kapott:** a sportolási lehetőség, az ivóvíz minősége, a természeti környezet védelme, az épített környezet védelme.
- **4-5-öst kapott:** a tömegközlekedés minősége, és mennyisége, a szórakozási lehetőség, a települési közúthálózat, az egységes építészeti arculat, a gazdasági fejlődés és a helyi közügyekről történő tájékoztatás is.
- **2-3-ast kapott:** a munkalehetőségek, a csertői közösség, a vendéglátás, a kereskedelem, és az egészségügyi ellátás is.

Ibafa:

- **8-9-est kapott:** zöldfelületek, ibafai közösség, egységes építészeti arculat, csend nyugalom,
- **6-7-est kapott:** egészségügyi ellátás, épített környezet védelme, közmű ellátottság, közbiztonság, szemétszállítás, hulladékkezelés, elektromos ellátás, közvilágítás,
- **4-5-öst kapott:** tömegközlekedés minősége és mennyisége, ivóvíz minősége, telefonellátás, étel-miszerellátás, gazdasági fejlődés, helyi közügyekről történő tájékoztatás

- **2-3-ast kapott:** kulturális szolgáltatások, könyvtár, kereskedelem, vendéglátás, sportolási lehetőség, szórakozási lehetőség, települési közúthálózat, munkalehetőségek

Mozsgó:

- **10-est kapott:** szemétszállítás, hulladékkezelés, zöldfelületek, természeti környezet védelme, csend, nyugalom, önkormányzati szolgáltatások színvonala, telefonellátás, elektromos ellátás, közvilágítás
- **8-9-est kapott:** épített környezet védelme, egészségügyi ellátás, kulturális szolgáltatások, könyvtár, sportolási lehetőség, élelmiszerellátás
- **6-7-ast kapott:** közbiztonság, kereskedelem, szórakozási lehetőség, települési közúthálózat, munkalehetőség, Mozsgói közösség, egységes építészeti arculat, ivóvíz minősége, helyi közügyekről történő tájékoztatás
- **4-5-öst kapott** (ezzel a legelégedetlenebbek): közmű ellátottság, tömegközlekedés minősége és mennyisége, vendéglátás, gazdasági fejlődés

Szentlászló:

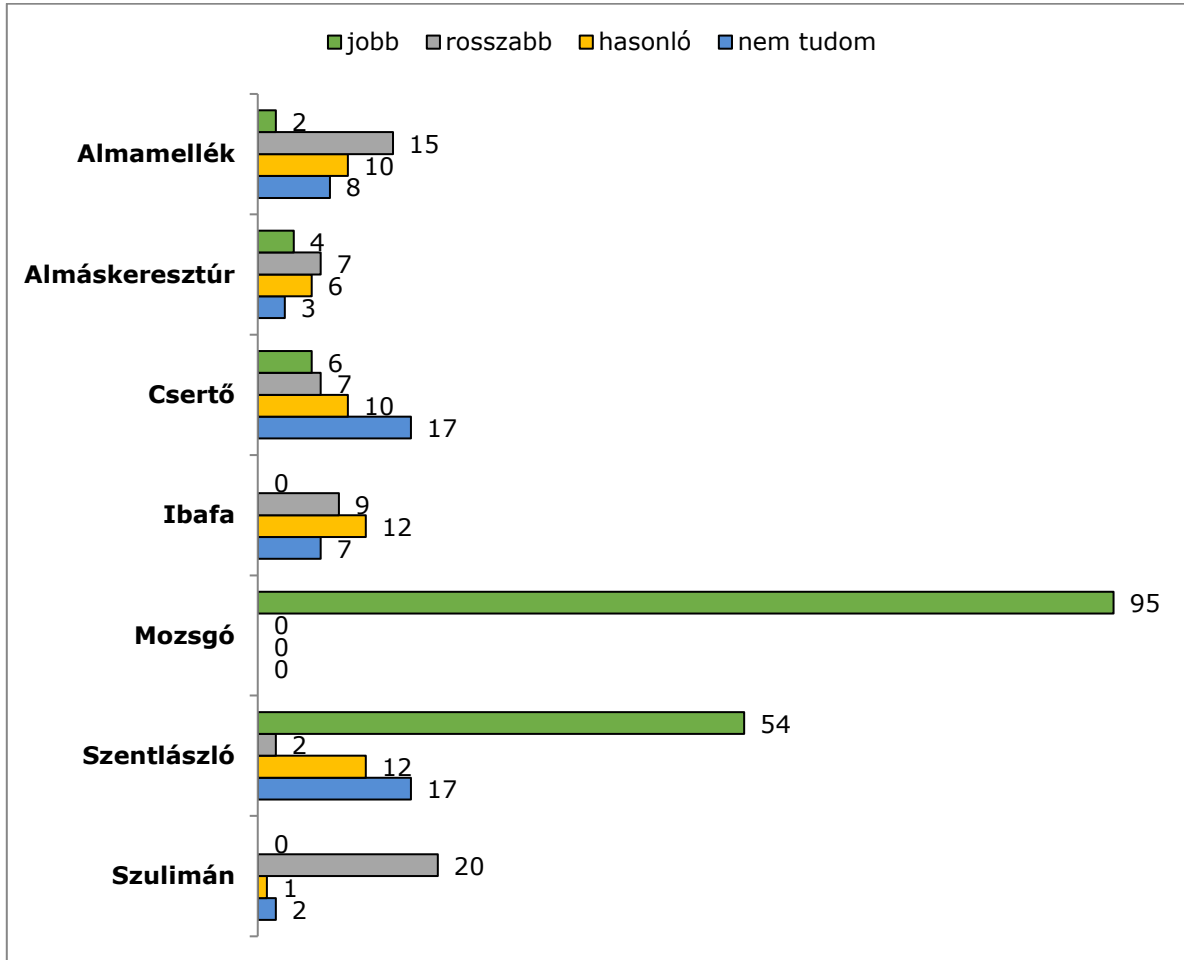
- **9-est kapott:** közmű ellátottság, tömegközlekedés, szemétszállítás, közbiztonság, zöld felületek, elektromos ellátás, önkormányzati szolgáltatások színvonala, közvilágítás, telefonellátás.
- **8-ast kapott:** épített környezet védelme, természeti környezet védelme, egészségügyi ellátás, kulturális szolgáltatás, könyvtár, ivóvíz minősége, csend, nyugalom.
- **7-est kapott:** gazdasági fejlődés,
- **6-ost, 5-öst kapott:** kereskedelem, vendéglátás, sportolási lehetőség, szórakozási lehetőség, települési közút hálózat, munkalehetőség, szentlászlói közösség, egységes építészeti arculat.

Szulimán:

- **10-est kapott:** csend és nyugalom, zöldfelületek,
- **8-ast, 9-est kapott:** közmű ellátottság, szemétszállítás, épített környezet védelme, természeti környezet védelme, ivóvíz minősége, elektromos ellátás, közvilágítás, telefonellátás.
- **5-öst, 6-ost kapott:** közbiztonság, önkormányzati szolgáltatások színvonala, szulimáni közösség, élelmiszerellátás.
- **4-est kapott:** gazdasági fejlődés, helyi közügyekről történő tájékoztatás.
- **2-est kapott:** tömegközlekedés, egészségügyi ellátás, kereskedelem, kulturális szolgáltatás, könyvtár, vendéglátás, sportolási lehetőség, szórakozási lehetőség, munkalehetőség, települési közút hálózat.

9. Milyenek látja a település általános helyzetét a szomszédos településekhez képest?

A kérdésre összesen 326 válasz érkezett, Mozsgón 7 fő, Szulimánban 1 fő nem válaszolt. Az eredmények jól tükrözik a két nagyobb, fejlettebb település – Mozsgó és Szentlászló – helyzetét. A kisebb településeken általában nem érhetőek el egyéb közszolgáltatások, mint posta, gyógyszertár, sok esetben élelmiszer- és italbolt sem üzemel a falvakban, így a válaszadók hasonló, vagy rosszabb helyzetűnek tartja lakhelyét a szomszédos településekhez képest.

10. Mik a település előnyei a szomszédos településekhez képest? Kifejtős kérdés

Almamellék: 18 fő válaszolt.

- erdei vasút -9 fő
- erdei iskola -1 fő
- vadászház -6 fő
- sok külföldi vadász is jár nálunk -1 fő
- Biedermann-család kastélya -1 fő.

Almáskeresztúr: 8 fő válaszolt. Nagyon sokan nem adtak választ erre a kérdésre.

- szép rendezett környezet -3 fő
- nyugodt település -4 fő
- gyermekbarát település -1 fő.

Csertő: 16 fő válaszolt.

- természet öleli körbe, így még falusiasabbá teszi a környezetet -9 fő
- Szigetvár közel van, többen járnak oda dolgozni is -7 fő.

Ibafa: 28 fő válaszolt.

- Ibafai fapipa -12 fő
- templom -8 fő
- plébánia -5 fő
- szálláshelye -3 fő.

Mozsgó: 27 fő nem válaszolt

- van iskola, óvoda, bölcsőde -21 fő
- van vágópont -6 fő
- egészségügyi ellátás, gyógyszertár, posta -16 fő
- van önkormányzat, polgármester sokat tesz a településért -17 fő
- csendes, szép, rendezett környezet -19 fő

Szentlászló: 8 fő nem válaszolt

- van iskola, óvoda -11 fő
- plébánia -3 fő
- takarékszövetkezet (már Mozsgón és Boldogasszonyfán sincs) -23 fő
- gyönyörű környezet, takaros házak -7 fő
- van könyvelőiroda -19 fő
- van tájház, múzeum -12 fő
- itt született Vargha Károly -2 fő

Szulimán: 23 fő válaszolt

- van autószerelőnk -5 fő
- nagy zöldterület -6 fő
- falusias környezet -7 fő
- polgármester ad munkát -5 fő.

11. Mik a település hátrányai a szomszédos településekhez képest? Kifejtős kérdés

Almamellék: 13 fő válaszolt.

- öregszik a település -7 fő
- kevés gyerek születik -5 fő
- gyermekem nem idejár iskolába -1 fő.

Almáskeresztúr: 10 fő válaszolt.

- internet szolgáltatás hiánya -2 fő,
- mobilhálózat hiánya -2 fő
- egészségügyi ellátás hiánya -2 fő
- tömegközlekedés mennyisége és minősége -5 fő.

Csertő: 20 fő válaszolt, több választ is adott -2 fő.

- nincs szórakozási lehetőség -3 fő
- bolt nincs 8 fő, nincs kocsmá -6 fő
- nincs munkahely -3 fő
- közmunkás vagyok -2 fő
- tömegközlekedés nem megfelelő -1 fő.

Ibafa: 28 fő válaszolt.

- rossz utak -7 fő
- bolt hiánya -6 fő
- öregedő falu -5 fő
- nincs -10 fő.

Mozsgó: 68 fő nem válaszolt

- tömegközlekedés rossz, városok nehezen megközelíthetőek -19 fő
- nincs szórakozási lehetőség -6 fő
- nincs munkalehetőség -9 fő

Szentlászló: 47 fő nem válaszolt

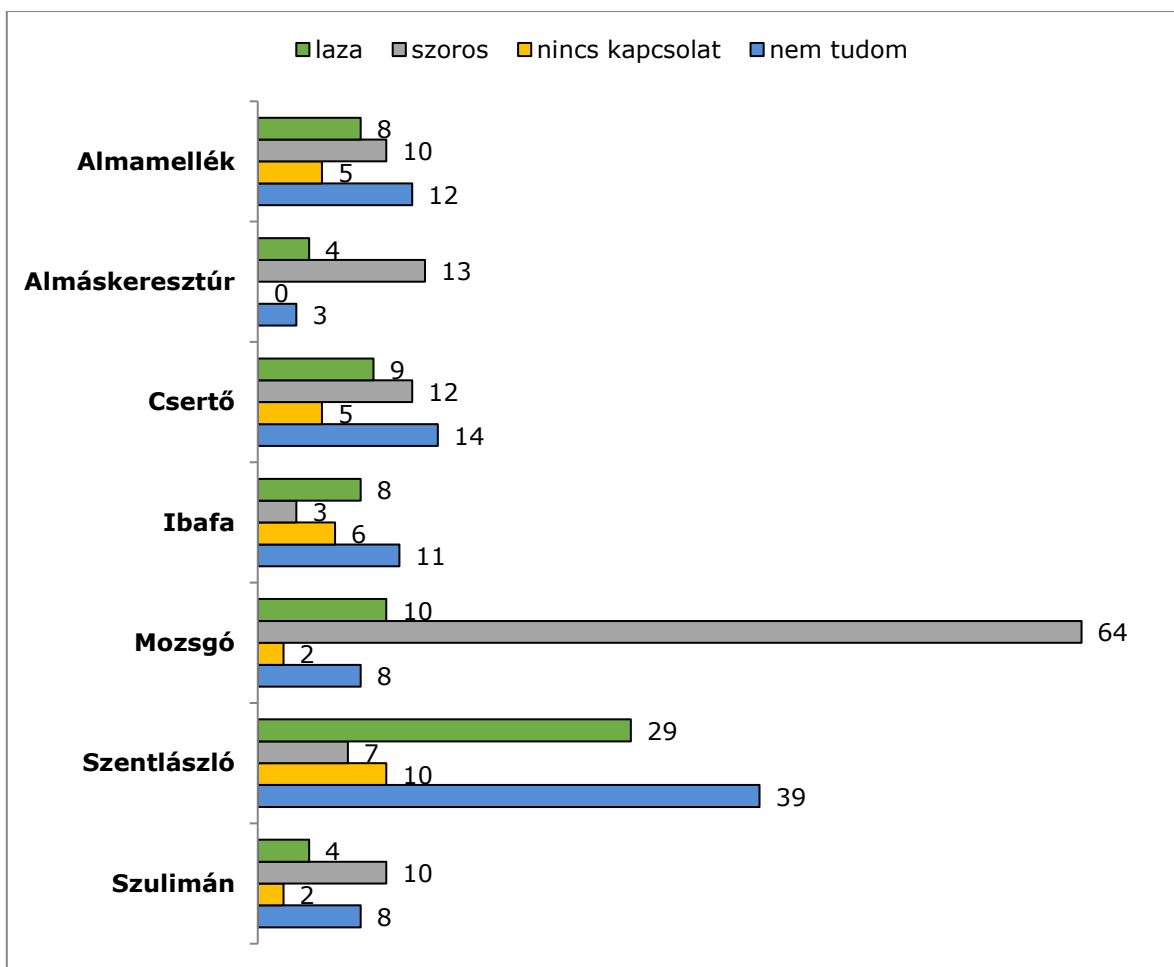
- nincs falubusz -13 fő
- nincs vágópont -6 fő
- az önkormányzat kevés embert foglalkoztat -19 fő

Szulimán: 21 fő válaszolt.

- nincs munkahely 5 fő,
- nincs kocsmá és bolt sem 10 fő,
- nem lehet termelni, mert bejönnek a vadak 7 fő

12. Milyennek látja a település kapcsolatát a szomszédos településekkel?

A kérdésre összesen 316 válasz érkezett, Mozsgón 18 fő nem válaszolt a kérdésre.

13. Mely 3 terület fejlesztését tartja a legfontosabbnak?

A megkérdezettek 29,8%-a a munkahelyteremtő/gazdasági, 11,8%-a a kereskedelmi/szolgáltatási, 11,3%-a pedig a sport/jó közérzet területek fejlesztését tartja a legfontosabbnak. A lista 4. helyén a szociális/egészségügyi, az 5. helyen a közösségépítő/kulturális terület fejlesztése áll.

Fejlesztendő területek	Almamellék	Almáskeresztúr	Csertő	Ibafa	Mozsgó	Szentlászló	Szulimán	Összesen	Százalékos arány
munkahelyteremtő, gazdasági	20	8	23	18	82	21	20	192	29,8%
turisztikai	18	8	3	3	10	20	0	62	9,6%
közösségépítő, kulturális	17	11	9	7	5	8	12	69	10,7%
sport, jó közérzet területrendezési	7	2	14	9	14	11	16	73	11,3%
kereskedelmi, szolgáltatási	0	1	0	3	0	2	0	6	0,9%
infrastrukturális	2	7	19	13	6	5	24	76	11,8%
oktatási	8	8	12	3	2	7	5	45	7,0%
szociális, egészségügyi	10	2	14	9	4	3	2	44	6,8%
egyéb	3	8	26	11	10	3	9	70	10,9%
Összesen	0	0	0	1	1	5	0	7	1,1%
	85	55	120	77	134	85	88		

14. Kérjük, írja le, ha van véleménye, hogy miként lehetne a falu életén javítani? Kifejtős kérdés

Almamellék: 11 fő válaszolt.

- turizmus erősítésével -2 fő
- álljanak meg a faluban is -1 fő
- közbiztonság növelése -3 fő
- programok szervezése -3 fő
- közös beszélgetés -1 fő
- figyeljünk jobban egymásra -1 fő.

Almáskeresztúr: Válaszadók száma: 6 fő.

- munkahelyek teremtése -2 fő
- egészségügyi ellátás javítása -2 fő
- elvándorlás csökkenése -1 fő
- fiatalok motiválása, hogy ne menjenek el -1 fő.

Csertő: Válaszadók száma: 12 fő.

- Az elvándorlás csökkentése -6 fő
- az egészségügy javítása, legyen állandó orvos a faluban -4 fő
- jobb tömegközlekedést -2 fő.

Ibafa: A válaszadók több választ is megjelöltek:

- a mezőgazdaságból jó lenne megélni -15 fő
- válasza munkalehetőség hiánya -18 fő
- gyerekeknek, fiataloknak programok biztosítása -3 fő
- közös bográcsozás -2 fő
- Figura Edét hívjuk meg -1 fő
- a falunapon legyen szórakoztató előadó -1 fő.

Mozsgó: Nagyon kevés válasz született, 81 fő nem válaszolt

- munkahelyteremtés -12 fő
- jobb tömegközlekedés, buszjáratok sűrítése -9 fő

Szentlászló: 17 fő nem válaszolt

- szálláshely kialakításával -4 fő
- állandó szórakozási lehetőséggel -9 fő
- munkahelyteremtéssel -13 fő
- népi hagyományok átadásával -7 fő
- vállalkozóvá válás segítése tanácsadással -2 fő
- helyi termelők támogatása -12 fő
- kultúrház, közösségi színtér építésével -21 fő.

Szulimán: 22 fő válaszolt.

- munkahely teremtése -6 fő
- földek megművelése -7 fő
- fiataloknak tapasztalat átadása -5 fő
- jöjjünk össze sportolni -2 fő
- a külföldieket vonjuk be a település életébe -2 fő.

15. Hogyan jellemezné leginkább lakóköznyezetének lakosságát?

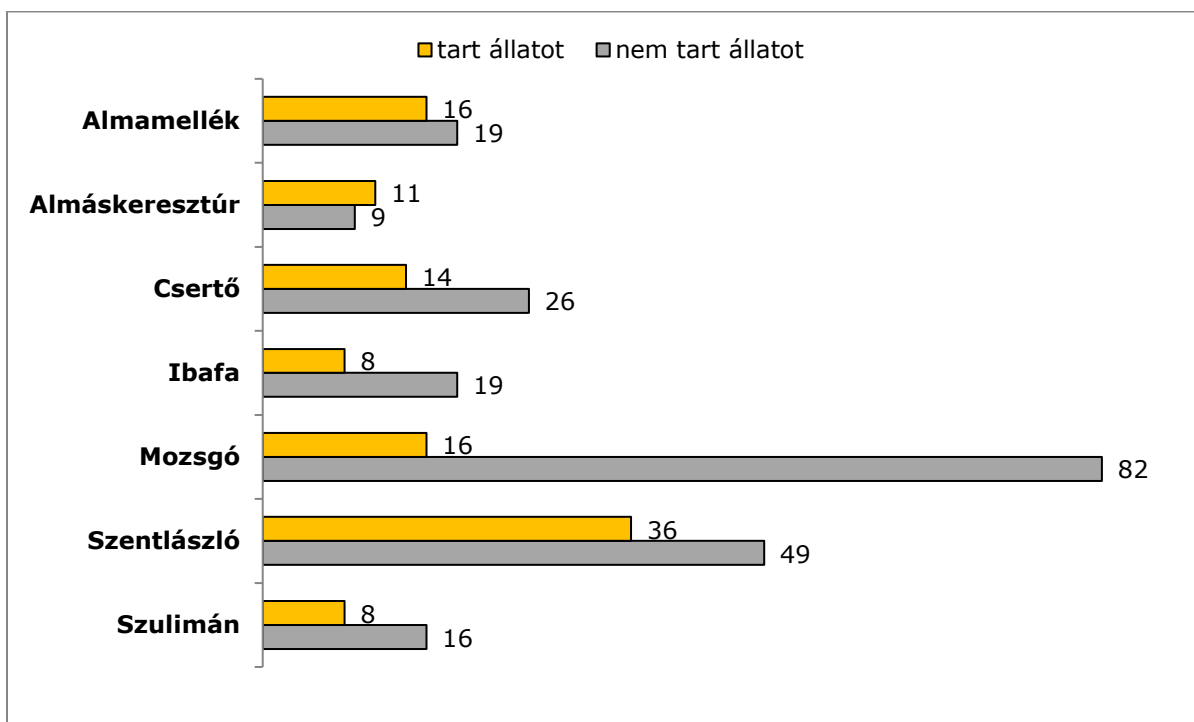
A válaszadók 2 leggyakoribb válasza alapján a települések lakosságának jellemzője:

- Almamellék: megfontolt-összetartó
- Almáskeresztúr: széthúzó-képzetlen
- Csertő: összetartó-megfontolt
- Ibafa: megfontolt-összetartó
- Mozsgó: fiatalos, lendületes-képzetlen
- Szentlászló: összetartó-megfontolt
- Szulimán: széthúzó-képzett

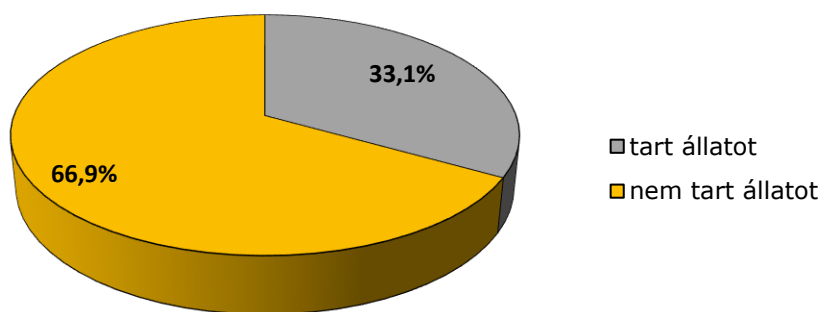
Lakosság jellemzői	Almamellék	Almáskeresztúr	Csertő	Ibafa	Mozsgó	Szentlászló	Szulimán	Összesen	Százalékos arány
fiatalos, lendületes	7	0	8	0	64	19	2	100	27,2%
megfontolt	12	4	9	16	10	23	4	78	21,2%
összetartó	9	3	12	7	8	25	1	65	17,7%
széthúzó	2	10	2	2	2	8	10	36	9,8%
képzett	4	0	6	1	18	10	8	47	12,8%
képzetlen	1	5	3	2	23	5	3	42	11,4%
Összesen	35	22	40	28	125	90	28		

16. Milyen haszonállatot tartanak, vagy terveznek tartani?

A válaszadók mintegy 66,9%-a nem tart semmilyen haszonállatot, a maradék 33,1% általánosan saját fogyasztásra tart baromfit, nyulat, disznót, kecskét.

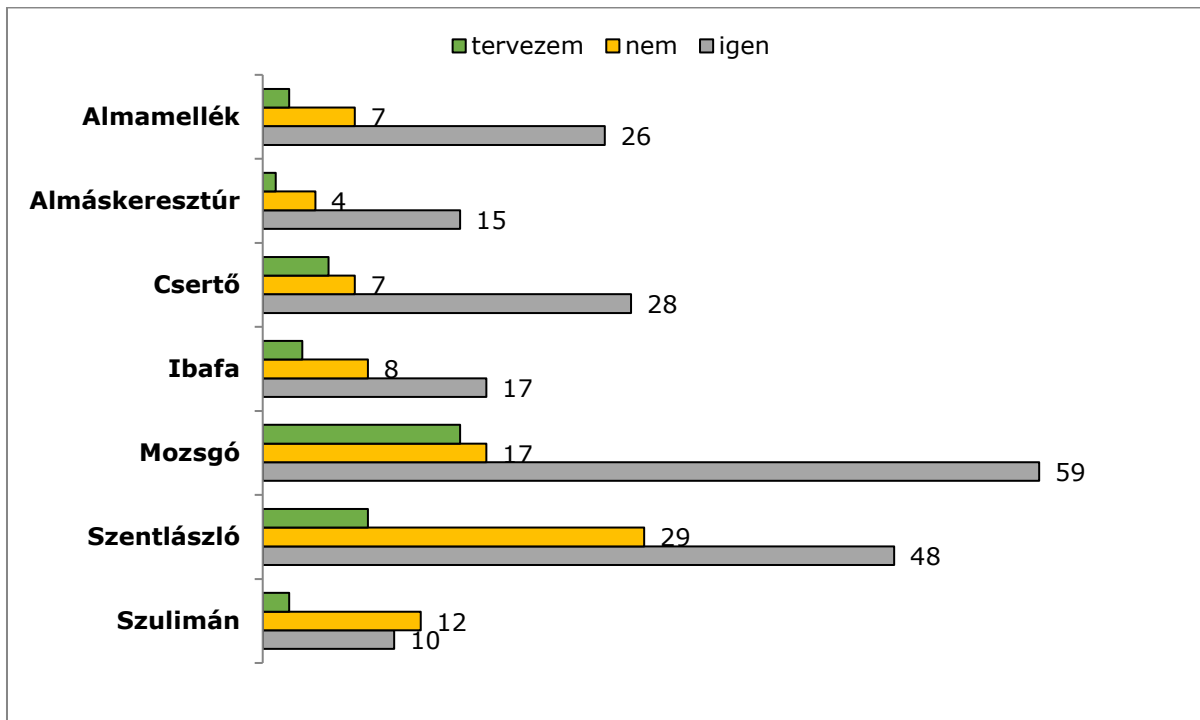

Százalékos megoszlás

17. Rendelkezik konyhakerttel?

A válaszadók nagyobb része rendelkezik konyhakerttel, ahol maguk termelik az étkezésre szánt zöldségeket, gyümölcsöket, fűszernövényeket.

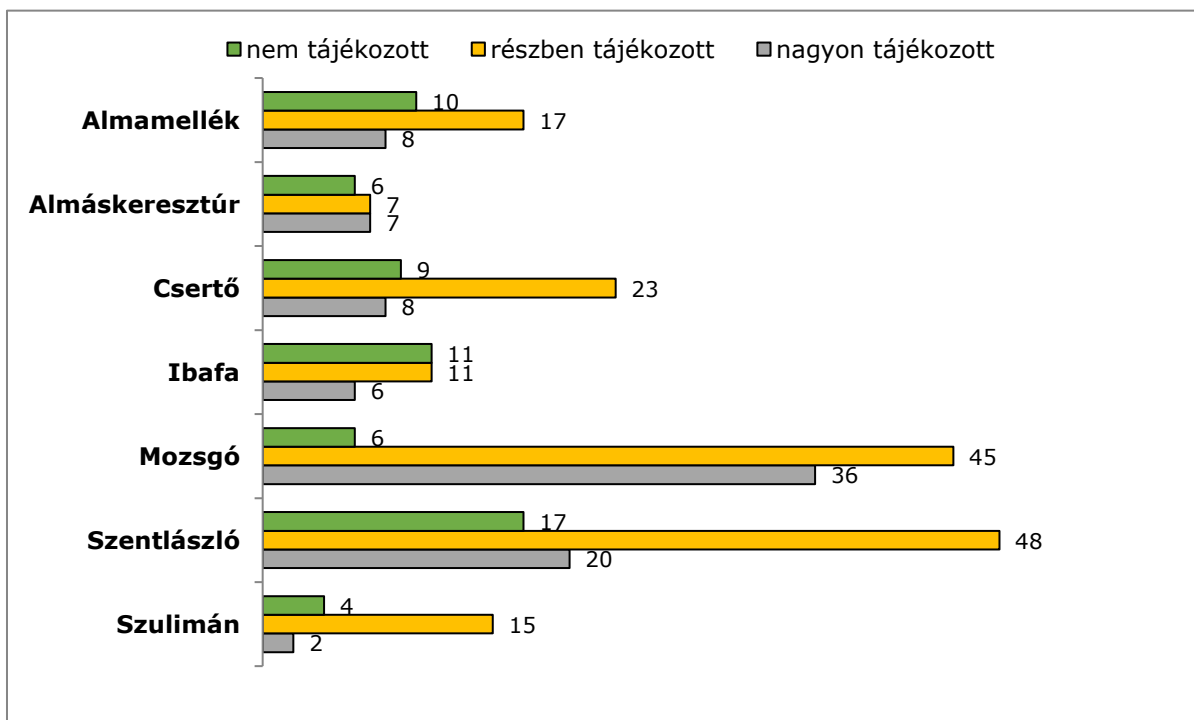
18. Hozzávetőleg hány könyve van?

A megkérdezettek 34,3%-nál 20-50 db könyv található a háztartásban.

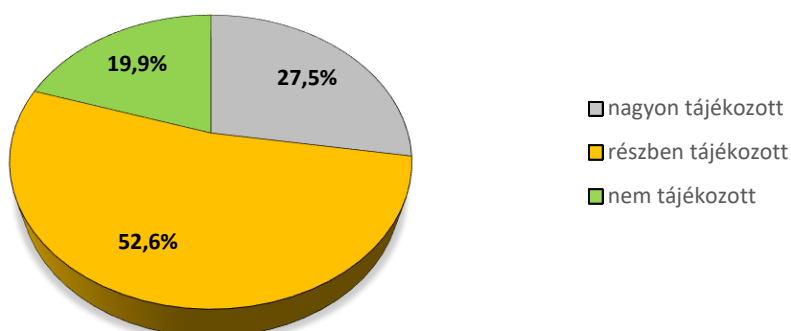
Könyvek a háztartásban	Almamellék	Almáskeresztúr	Csertő	Ibafa	Mozsgó	Szentlászló	Szulimán	Összesen	Százalékos arány
nincs	1	2	1	3	14	2	4	27	7,8%
1-20 db	9	6	5	4	48	16	13	101	29,4%
20-50 db	18	10	18	11	16	42	3	118	34,3%
50-100 db	5	2	13	7	18	13	1	59	17,2%
100-200 db	1	0	2	2	8	8	2	23	6,7%
200 db-nál több	1	0	1	1	8	4	1	16	4,7%
Összesen	35	20	40	28	112	85	24		

19. Mennyire tartja magát tájékozottnak a település közügyeit illetően?

A kérdésre 316 db válasz érkezett. A válaszadók mintegy 79,1%-a részben, vagy teljesen tájékozott a lakhelyét illető közügyek terén. Ez az adat azért nagyon fontos, mert aki valamilyen szinten tájékozott a települést illető közügyekben, nagy valószínűséggel elkötelezett a falu és a közössége iránt, így a közösséget érintő fejlesztésekbe is bevonhatóak lesznek.

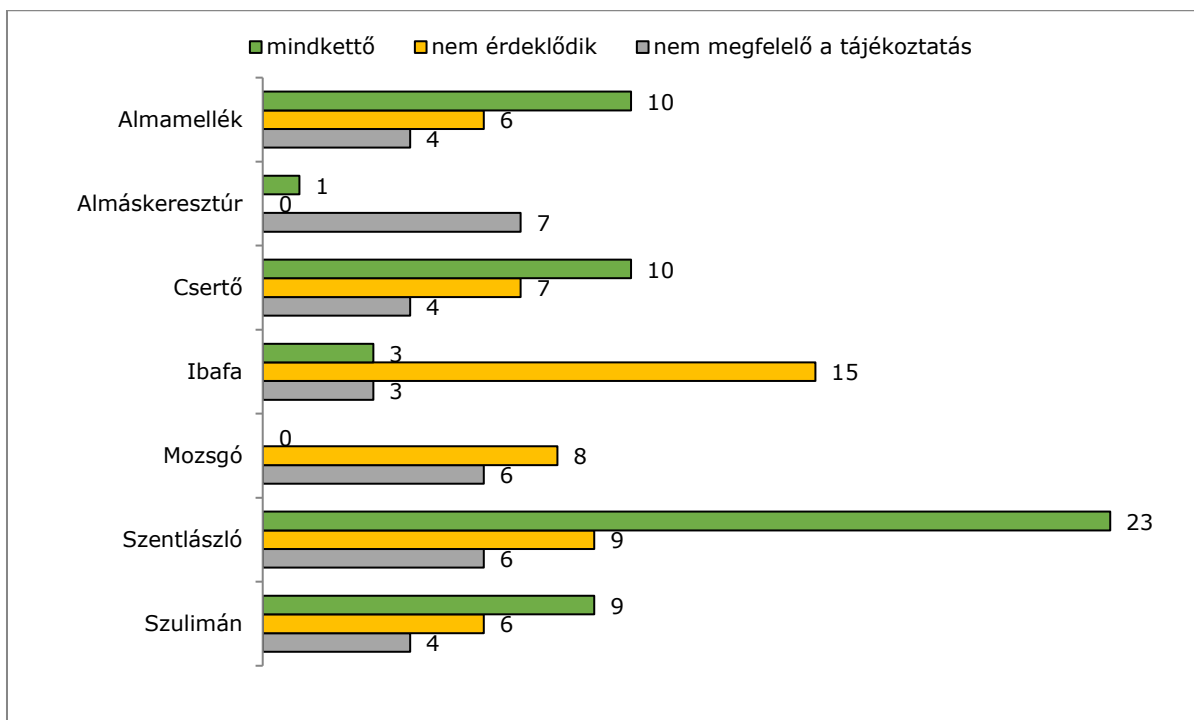

Százalékos megoszlás

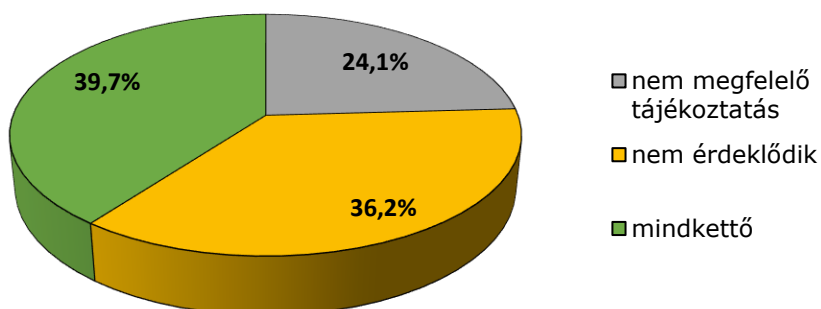

20. Ha részben, vagy nem tájékozott, ennek Ön szerint mi az oka?

A közügyeket illető tájékoztatatlanság a nem megfelelő tájékoztatásból (24,1%), az érdektelenségből (36,2%), valamint a kettő kombinációjából ered (39,7%). A közösségfejlesztő projekt kapcsán a legnehezebb feladat az érdektelenek csoportjának megszólítása, a programokba történő bevonása lesz.

Százalékos megoszlás

21. Szeret Ön a településen élni?

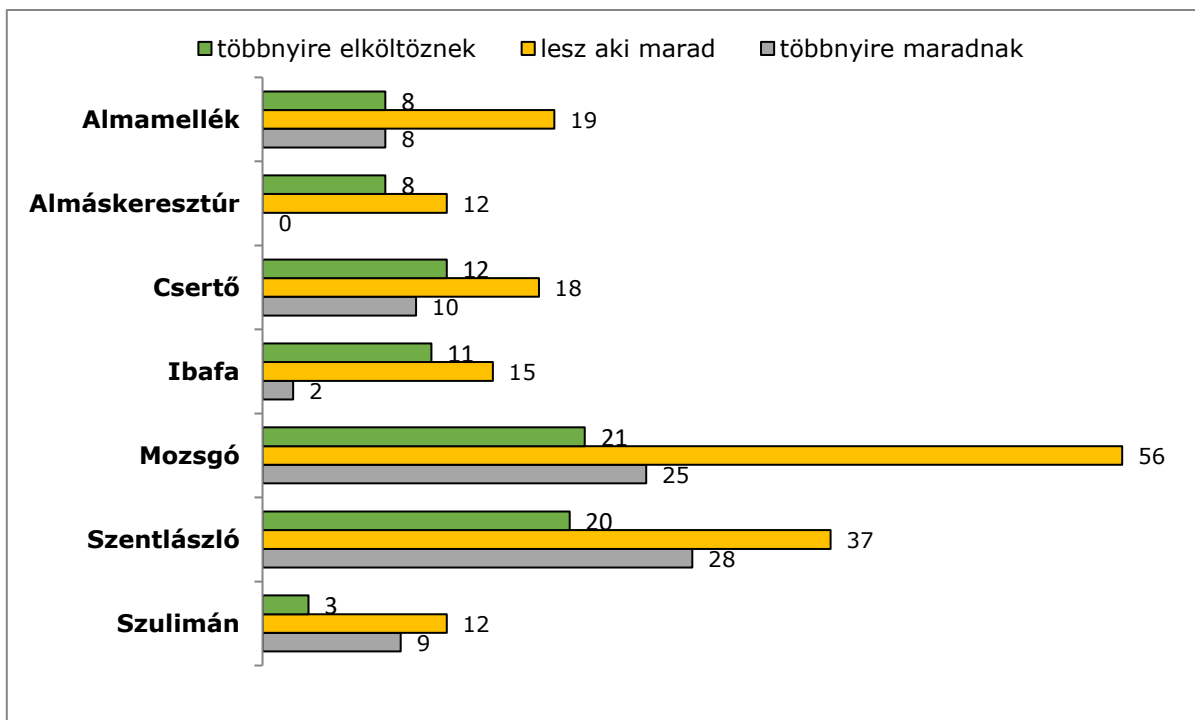
A kérdésnek és az arra adott válaszoknak nagy jelentősége van a projekt kapcsán, hiszen aki szereti lakóhelyét, a környezetét, a közösséget, amiben él, az tenni is próbál az állapot fenntartásáért. A válaszadók 77,6%-a érzelmileg is kötődik falujához, ők a fejlesztésekben is nagy valószínűséggel vesznek majd részt.

Szeret az adott településen élni?	Almamellék	Almáskeresztúr	Csertő	Ibafa	Mozsgó	Szentlászló	Szulimán	Összesen	Százalékos arány
nem szeret	3	1	1	3	3	2	1	14	4,2%
nem különösebben	3	3	3	15	5	7	2	38	11,4%
nem izgatja, hol él	5	2	3	3	1	5	4	23	6,9%
szeret itt élni	16	12	27	5	68	65	15	208	62,3%
nagyon szeret itt élni	8	2	6	2	25	6	2	51	15,3%
Összesen	35	20	40	28	102	85	24		

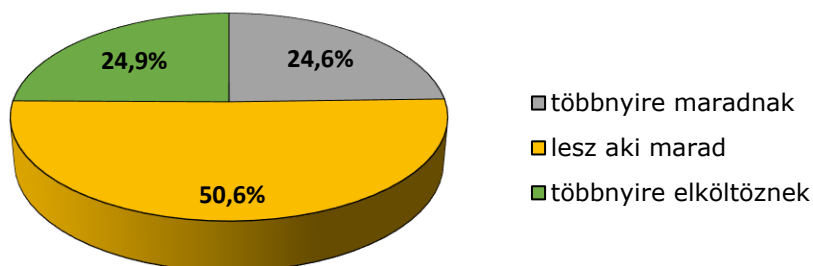
22. Úgy véli, hogy a településen élő gyerekek felnőttként...

A projektben résztvevő települések nagy részére az előregedés jellemző. Ennek egyik fő oka a településeken és a környező városokban jellemző munkanélküliség. Az elmúlt években sokan vándoroltak el új településekre, régiókba, vagy mentek ki külföldre dolgozni a jobb élet, fényesebb jövő reményében. Az előregedés másik fő oka a születések számának csökkenése, mivel a helyben maradt fiatalok már megfontoltabbak a családalapítással kapcsolatban, így a gyermekvállalási hajlandóság is kitolódott.

A válaszok alapján a megkérdezettek bíznak abban, hogy gyermekek felnőttként is a településen maradnak, hiszen 50,6%-uk voksolt az „elköltöznek, de lesz aki marad” válasz mellett. A másik két válaszlehetőséget körülbelül ugyanannyira látják esélyesnek, nincs éles elhatárolódás. Almáskeresztúron és Ibafán gondolják úgy, hogy fiataljaik inkább elköltöznek majd a településről.

Százalékos megoszlás

23. Mi az, amit Ön személyesen kész tenni környezetében a települési problémák megoldása érdekében? Kifejtős kérdés

Almamellék: 13 fő válaszolt.

- Baba-mama klub vezetése -1 fő
- életvezetési tanácsadás adása -2 fő
- régi technikák átadása főzés-sütés során -3 fő
- szervezés -1 fő
- részvétel -3 fő
- kinyitom a pincémet, ha meglátogatnak -2 fő
- elmegyek a programokra -1 fő.

Almáskeresztúr: 11 fő válaszolt.

- elhívnák a távolabbi barátokat, ismerősöket, hogy megmutathassák a falut -1 fő
- rendezvényeket szerveznének -2 fő

- támogatnának akár anyagilag is -2 fő
- aktív észvétel -1 fő
- segítségnyújtás -2 fő
- szőlőmetszés tudásának átadása -1 fő
- közösségépítő programok -2 fő.

Csertő: Válaszadók száma 10 fő.

- segítenének a rendezvények lebonyolításában és a szervezésben is -4 fő
- szervezési munkát vállal -3 fő
- részt vennének a programokon is -3 fő.

Ibafa: 28 fő válaszolt.

- programok szervezése -2 fő
- programok szervezése a gyerekeknek -5 fő
- gyűjtőmunka -6 fő
- részvétel a programokon -6 fő
- ötletek adása -7 fő
- települési értéktár létrehozása -3 fő.

Mozsgó: Nem válaszolt 39 fő

- részvétel a rendezvényeken -42 fő
- részvétel szervezési munkában -21 fő.

Szentlászló: 19 fő nem válaszolt.

- rendben tartom a portámat -17 fő
- kézműves foglalkozásokat tartok -16 fő
- részt veszek a rendezvényeken -12 fő
- ötletek -9 fő
- mesélek a régi életről -5 fő
- fényképezek -7 fő

Szulimán: 15 fő válaszolt.

- focimeccset levezetem -2 fő
- mesélek a régi dolgokról -5 fő
- elmegyek a programokra -7 fő
- a régi fényképeket elhozom -2 fő.

24. Milyen lakóközösségi és/vagy önkormányzati kezdeményezésekben venne részt az alábbiak közül?

A listán 1. helyen végzett a közösségi programokon való részvétel, a válaszadók 44,3%-a voksolt mellette. 2. helyen a társadalmi munkában való részvétel (12,6%), 3. helyen a környezetvédelmi rendezvényen való részvétel (12,0%) végzett. A megkérdezettek szívesen vennének részt fa- és virágültetésen, valamint egyéb kategóriában sportrendezvényen, kiránduláson, színházlátogatáson.

Kezdeményezésekben való részvétel	Almamellék	Almáskeresztúr	Csertő	Ibafa	Mozsgó	Szentlászló	Szulimán	Összesen	Százalékos arány
nem venne részt	3	2	2	11	9	3	3	33	9,7%
társadalmi munka	2	5	3	2	15	11	5	43	12,6%
fa és virágültetés	0	5	1	1	20	9	4	40	11,7%
környezetvédelmi rendezvény	4	0	5	1	20	10	1	41	12,0%
közösségi programok	20	14	24	13	28	41	11	151	44,3%
egyéb	6	0	5	1	10	11	0	33	9,7%
Összesen	35	26	40	29	102	85	24		

A közösségi adatszerzések során tovább szélesedett a helyi cselekvők köre, új kezdeményezéseket fogalmaztak meg, amelyek a térség kulturális életének szerves erősítését szolgálhatják.

1.3.Tervezési mátrix

Teendők	Most	Hamarosan	Később	Felelős	Hogyan
Közösségi felmérések és tervezés				Közösségfejlesztő	Helyi lakosok, önkéntesek bevonásával
Új civil szerveződések megalakítása				Közösségfejlesztő	A közösségi felméréseket végző önkéntesek és résztvevők által
Történeti feltárás – Települési értéktárak elkészítése				Települések polgármesterei	Települések döntéshozóinak a közösségi értéktárak folyamatának elfogadása
				Közösségfejlesztő	Önkéntesek és helyi szervezetek, intézmények bevonásával
				Közösségfejlesztő	Önkéntesek segítségével értékek dokumentálása és felvétele az értéktárba
				Közösségfejlesztő	Kiadvány készítése, fotódokumentáció
				Közösségfejlesztő	Nyilvánosság-közzététel: értékek bemutatása
Közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása – Rendezvények és kapcsolódó eszközbeszerzések				Szakmai vezető	Programterv megalkotása
				Szakmai vezető	Ütemezés, rendezvénynaptár elkészítése
				Szakmai vezető	Beszerezési eljárások lefolytatása
				Szakmai vezető	Eszközbeszerzés
				Közösségfejlesztő	Civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, szakmai szervezetekkel, gazdasági élet szereplőivel együttműködések kialakítása
				Szakmai vezető	Marketing tevékenység
				Szakmai vezető	Rendezvényszervezés szakértők bevonásával
				Szakmai vezető	Visszacsatolás: honlapon, facebook profilon, információs pontnál

Programok, folyamatok - Tanulókörök szervezése				Szakmai vezető	Közösségi felmérések eredményeként megfogalmazódó igényekre alapozva, önkéntesek bevonása
				Szakmai vezető	Helyi közművelődési intézmények bevonása
				Szakmai vezető	Beszerezési eljárások lefolytatása a tanulókörökhöz szükséges technikai háttér biztosítására
				Szakmai vezető	8-12 fős csoportokban tanulókörök szervezése, lebonyolítása
				Szakmai vezető	Tanultak összefoglalása, dokumentálása
Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése –Weblap, hirdetések				Közösségfejlesztő	Információs csatornák számba vétele
				Szakmai vezető	Beszerezési eljárások lefolytatása
				Közösségfejlesztő	Információk nyilvános közzé tétele, folyamatos frissítése a helyi közösség bevonásával
Részvételi fórumok – Lakossági fórumok működtetése				Közösségfejlesztő	Lakossági fórumok működtetése, közösségfejlesztési folyamat eredményeinek kiértékelése
				Közösségfejlesztő	Cselekvési terv aktualizálása
Információs pont kialakítása				Szakmai vezető	Információs pont kijelölése
				Szakmai vezető	Információs pont kialakításhoz szükséges beszerzési eljárások lefolytatása
				Szakmai vezető	Eszközbeszerzés
				Közösségfejlesztő	Információs pont működtetése, folyamatos frissítése önkéntesek bevonásával

Közművelődési rendelet				Települések jegyzői	Közművelődési rendeletek áttekintése
				Települések jegyzői	Közművelődési rendeletek megújítása
Tanulmányutak szervezése				Szakmai vezető	„Központi mag” kiválasztása
				Szakmai vezető	Beszerzési eljárás lefolytatása
				Szakmai vezető	Tanulmányút-tapasztalatcsere
				Szakmai vezető	Dokumentálás
Közösségfejlesztő animátorképzés				Szakmai vezető	Képzési lehetőségek számba vétele, képzés kiválasztása
				Helyi közösség-fejlesztéssel foglalkozó személy	„Cselekvő közösségek-kulturális közösségfejlesztés gyakorlata aktív közösségi szerepvállalás” képzés (18848-2/2018/KOZGYUJT)
				Szakmai vezető	Közösségfejlesztő animátorképzés (SZPK-000009-16-04-00 Közösségfejlesztő képzés)
Infokommunikációs akadálymentesítés – Projekt honlap				Szakmai vezető	Beszerzési eljárás lefolytatása
				Szakmai vezető	Infokommunikációs akadálymentesítés külső szervezet bevonásával
Nyilvánosság biztosítása				Szakmai vezető	Beszerzési eljárás lefolytatása
				Szakmai vezető	Nyilvánosság biztosítása külső szervezet bevonásával
				Szakmai vezető	Programterv megalkotása
				Szakmai vezető	Ütemezés

Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok és közlekedésbiztonsági programok				Közösségfejlesztő	Civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, szakmai szervezetekkel, gazdasági élet szereplőivel együttműködések kialakítása
				Szakmai vezető	Marketing tevékenység, információs kiadványok készítése
				Szakmai vezető	Rendezvényszervezés szakértők bevonásával
				Szakmai vezető	Visszacsatolás: honlapon, facebook profilon, információs pontnál

A közösségfejlesztői feladatokat a szakmai vezető látja el a projektben.

1.4. Helyi értékleltár/Projektet megelőző közösségi tevékenységek bemutatása

A közösség nagy szerepet játszik az egyén fejlődésében, szocializációjában, ezért nagyon fontos, hogy a célterületen élők „valahova tartozása”, a közösségszükséglete ki legyen elégítve. Ezeknek az igényeknek a biztosítását a településeken szerveződött civil szervezetek, mint alapítványok, egyesületek, asszonykórusok, klubok, valamint az önkormányzati kezdeményezések adják. A közösséget érintő programokban, rendezvényeken lehetőség nyílik az összefogásra a falu lakossága által. A célterületen élőkről elmondható, hogy a közösségi életben való részvételüket többnyire térítésmentes szórakoztató programokkal és szolgáltatásokkal lehet motiválni, ezért az önkormányzatok lehetőségeikhez képest igyekeznek évente több közösség összekovácsoló rendezvénnyel, programmal színesíteni a települések mindennapjait.

Almamelléken az Almamellékért Egyesület és a „ZSELIC” Horgász Egyesület civil szervezetek működnek. Előbbi a Karácsonyvárót és a Szüreti mulatságot, utóbbi a Horgász Versenyt rendezték meg az elmúlt 3 évben. A rendezvényeken összesen körülbelül 360 fő vett részt. Az önkormányzat a 2016-os évben számos rendezvénnyel járult hozzá a közösség összekovácsolásához: a Farsangi bálon 80 fő, a Nónapi bálon 100 fő, a Húsvétváró ünnepségen 40 fő, a Búcsún 80 fő, a Kisvasút napján 200 fő, a Gyermeknapon 80 fő, a Falunapon 120 fő, a Balaton felvidéki kiránduláson 19 fő, a facsemete ültetésen 40 fő, a Színházlátogatáson 38 fő, a Téalapó ünnepségen 60 fő, a Nyugdíjas találkozón 80 fő, az Évbúcsúztatón 100 fő vett részt.

A közösségi élethez továbbá hozzájárul a Községi tér is, ahol könyvtár és internet hozzáférés áll a lakosság rendelkezésére.

Almáskeresztúr egy kis lélekszámú (81 fő) település, ahol nem működnek civil szervezetek. Az önkormányzat minden év szeptemberében megrendezi az Almáskeresztúri búcsút, amelyen nagyjából 200 fő vesz részt. A rendezvény alkalmával különböző gyerekjátékok használata biztosított, kézműves foglalkozásokon lehet részt venni, valamint fellépők szórakoztatják a közönséget. A búcsút hajnalig tartó bál zárja.

A közösségi térben lévő számítógépek lehetőséget biztosítanak internet hozzáférésre, könyvkölcsönzésre mozgó könyvtár áll rendelkezésre.

Csertőn az önkormányzat évente 2 rendezvénnyel próbál a lakosság kedvében járni, júliusban rendezik meg a Falunapot, amelyen kb. 300 fő vesz részt, valamint novemberben a Nyugdíjas napot, amin 70 fő nyugdíjast látnak vendégül. A közösségi élet színtere még a könyvtár épülete, ahol a könyvkölcsönzés, olvasás mellett filmnézés és internet hozzáférés biztosított a látogatók részére, továbbá ping-pongozásra is lehetőség nyílik.

Az **Ibafai** önkormányzat nyáron rendezi meg a Falunapot, melyen színes programok várják a látogatókat. A rendezvényen kb. 300 fő vesz részt. A településen civil szervezetek is működnek, mint a Templom Alapítvány, a Gyűrűfű Egyesület és a Gyűrűfű Alapítvány. A hivatal épületében található egy jól felszerelt könyvtár is, ahol számítógépek állnak a látogatók rendelkezésére.

Mozsgó a júliusban megrendezésre kerülő, immáron kétnapos Kakasfesztivállal Baranya megye meghatározó fesztivál színhelyévé nőtte ki magát. A nagyszabású rendezvény az önkormányzat által kerül megrendezésre és több ezer látogatót vonz a településre. Az év többi részében is színes programok szolgálják a közösségi életet: januárban gyerekeknek szóló filmvetítés, augusztusban Zenés-est, októberben Idősek napja, Életfa-ültetés és a Nemzeti hősökre való megemlékezés színesítik a lakosság mindennapjait. A Mozsgóért Egyesület évente többször szervez főzési, sütési bemutatókat az egészséges életmód jegyében, valamint Egészségnapot szervez, melyen lehetőség nyílik mozgásra, vizsgálatok igénybevételére, továbbá kirándulásokat és színházlátogatásokat szervez.

A településen a Mozsgóért Egyesületen kívül több civil szervezet is tevékenykedik. A Mozsgói „Csizik Mihály” Sportegyesület a sportolni, futballozni vágyókat fogja össze, az Őszikék Nyugdíjasklub nyugdíjas találkozókat szervez, a Mozsgói Iskoláért Alapítvány Alapítványi bált rendez, melynek bevételét az iskola fejlesztésére fordítják.

A Művelődési ház is a közösségi élet színtere, lehetőséget biztosít családi eseményeknek (házasságkötés, keresztelő), közös főzésre, sportolási lehetőségekre. Rendszeres edzések színtere (ping-pong szakkör, fociedzés, capoera, jóga).

Szulimán településen az önkormányzat rendezi július hónapban a Kulturális és sport napot, ahol a falu apraja-nagyja összegyűlik, és különböző sportversenyeken mérik össze tehetségüket, színes kulturális programokon vesznek részt. A település központi színhelye a Kultúrház és a Könyvtár, ahol internetelérés, számítógép használat és könyvkiadás, olvasás biztosított.

A **Szentlászlói** közösség életét számos program és rendezvény színesíti az év minden szakában. A programok szervezésében, megrendezésében az önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az iskola, az óvoda, a könyvtár, az egyház, az erdészet, a Vöröskereszt és a rendőrség képviselői, valamint egyesületi és alapítványi tagok vesznek részt. A településen működő civil szervezetek a ZSEZSE Egyesület, a Búzakalász MGTSZ SE, a Szentlászlói Iskoláért Alapítvány és a Szentlászló Köz. Alapítvány.

A Kulturális Központban könyvtár, közösségi tér, edzőterem és kiállító terem is működik.

A településeken 2016 és 2017 évben megrendezett programok, rendezvények:

Almamellék	
2016.	
február	Farsangi mulatság
március	Húsvétváró
június	Gyereknap
augusztus	Falunap
szeptember	Szüreti mulatság
október	Újszülöttek napja
december	Télapó ünnepség Nyugdíjas találkozó Karácsonyváró
2017.	
február	Farsangi mulatság
március	Húsvétváró
június	Gyereknap
augusztus	Falunap
október	Újszülöttek napja
december	Télapó ünnepség Nyugdíjas találkozó Karácsonyváró

Almáskeresztúr	
2016.	
szeptember	Búcsú
december	Karácsonyi ünnepség
2017.	
szeptember	Búcsú
december	Karácsonyi ünnepség

Csertő	
2016.	
július	Falunap
november	Nyugdíjas nap
december	Mikulás műsor
2017.	
július	Falunap
november	Nyugdíjas nap
december	Mikulás műsor

Ibafa	
2016.	
június	Falunap
2017.	
június	Falunap

Mozsgó	
2016.	
március	Húsvétváró játszóház
július	Kakasfesztivál
augusztus	Sportnap Operettgála Közfoglalkoztatottak napja

október	Idősek napja Megemlékezés a Világháborús hősookról
december	Hangelődés Karácsonyra
2017.	
március	Húsvéti kézműveskedés
július	Kakasfesztivál
augusztus	Sportnap Operettgála Közfoglalkoztatottak napja
október	Idősek napja Megemlékezés a Világháborús hősookról

Szentlászló	
2016.	
június- augusztus	Nyári gyermekfelügyelet és foglalkoztató az Önkormányzat szervezésében
július	Falunap
szeptember	Kerekasztal beszélgetés
október	Kukoricás nap
november	Márton nap
december	Idősek napja
2017.	
január	Kerekasztal beszélgetés Tudatos gondolkodás napja
február	Jambrich Liza helyi keramikumművész kiállítása
április	Húsvétváró játszóház
június- augusztus	Nyári gyermekfelügyelet és foglalkoztató az Önkormányzat szervezésében
július	Falunap Szent László vándorkiállítás DR. Vargha Károly Kulturális Központ névadó és átadó ünnepe Nyári tábor Balatonfenyvesen a magyar és horvát gyerekekkel
szeptember	Igazgatói Emléktábla avató az iskolában
október	Kukoricás nap Halloween tökfárgás a könyvtárban
november	Idősek napja Mátka párok fotókiállítás Újszülöttek parkjának átadása
december	Mikulás party a Baba-mama klubban Könyvbemutató: Szent László nemzetünk dicsősége és példaképe

Szulimán	
2016.	
	Sport és kulturális nap
2017.	
	Sport és kulturális nap

1.5. Fejlesztési célok meghatározása

A projekt elsődleges célkitűzése a közösség fejlesztésének megvalósítása, a helyi közösséghez és a társadalomhoz tartozás elősegítése. A projekt igazodik a Módszertani útmutatóban lefektetett végső célhoz, vagyis, hogy mindenki tartozzon valahová és valakikhez, közösségi és társadalmi beágyazottságban éljen, legyen esélye-lehetősége saját életfeltételeinek javítására és képes legyen a pozitív változásokra irányuló közös cselekvésben való részvételre.

A projekt legfőbb célja a helyi közösségek fejlesztése. Az intézkedés kapcsán közösségi térségi, települési helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatok, és közösségi részvételre épülő tervezési gyakorlatok alkalmazása, szabadidős, bűnmegelőzési, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programok valósulnak meg.

A projekt céljainak eredményeként fejlődik a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, a helyi civil társadalom megerősödése segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősödik a civil és közösségi aktivitás, kialakulnak, illetve megerősödnek a szükséges kompetenciák, az önkéntesség, a helyi identitás, valamint a településhez, településrészekhez, térséghez való kötődés.

Az igényfelmérés támogatói javaslatok megszerzésével történt. A projekt támogatásához olyan civil szervezetek és kisebbségi önkormányzat járultak hozzá, melyek céljai és tevékenységei összhangban vannak a Felhívásban meghatározott célokkal és a projekt céljaival, részcéljaival.

A **Mozsgóért Egyesület** célul tűzte ki Mozsgó község fejlesztésében való közreműködését, különösen a kulturális-, településfejlesztési-, oktatási-, egészségmegőrző tevékenységek, valamint természet- és környezetvédelmi tevékenységek és nemzetközi tevékenységek elősegítését és támogatását a lakosság lehető legszélesebb rétegeinek érdekében. Legfőbb tevékenységük közé tartozik a lakóhelyükért, a közösségért tenni akaró emberek tevékenységének összehangolása, Mozsgón és környékén fellelhető kulturális, történelmi és természeti értékek megbecsülése, megóvása, valamint a helyi szellemiség továbbörökítése a jövő nemzedék számára.

Almamellékért Egyesület célja alapvetően a helyi és környékbeli szabadidő eltöltés lehetőségeinek minél szélesebb körű biztosítása, a helyi és környékbeli kultúra szellemi, tárgyi, épített és természeti örökségeinek megóvása, a falufejlesztés és a szociális tevékenységekben való részvétel. Az egyesület a lakossági összefogás, az együttműködés lehetőségeinek felismerését kívánja előmozdítani.

Mozsgó Kisebbségi Roma Nemzetiségi Önkormányzat célja a törvényben megfogalmazott nemzetiségi jogok gyakorlásának biztosítása, a nemzetiség anyanyelvének, tárgyi és szellemi kultúrájának megőrzése, önazonosságának erősítése.

Feladatának tekinti a társadalomba való integrációt a cigányság hagyományainak megőrzésével. További célja, hogy gyermekeik, fiataljaik megfelelő tudáshoz jussanak, motiváltak legyenek a tanulásra, minél nagyobb számban szerezzenek szakmát maguknak. Fontosnak tartják, hogy minél többen tudjanak munkahelyet szerezni, ezzel családjuknak biztos megélhetést biztosítani. Kiemelten kezelik a gyermekek biztonságát, nagy hangsúlyt fektetnek a bűnmegelőzésre, a vagyonbiztonságra. Ezen célok elérése érdekében több szervezettel együttműködési megállapodást kötöttek, célként megfogalmazva a meglévő jó kapcsolatok további ápolását, és új kapcsolatrendszerek kiépítését.

Segíteni kívánják a helyi önkormányzat munkáját, amellyel közösen tesznek annak érdekében, hogy a település élhetőbb, otthonosabb legyen.

A projekt céljainak eredményeként fejlődik a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, a helyi civil társadalom megerősödése segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősödik a civil aktivitás, kialakulnak, illetve megerősödnek a szükséges kompetenciák, az önkéntesség, a helyi identitás, valamint a településhez, településrészekhez, térséghez való kötődés.

A támogatói javaslatot adó szervezetek a projekt megvalósítási időszakában aktív együttműködő partnereként vesznek részt.

1.6. SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati és állampolgári hajlandóság a közösségi munka megújítására, felfrissítésére • Rendelkezésre állnak azok a stratégiák (helyi esélyegyenlőségi program, közművelődési rendelet), amelyek elősegíthetik a helyi közösség fejlesztését, különös tekintettel életminőségre, szociális biztonságra • A meglévő oktatási, kulturális, művelődési, szociális intézmények színvonalas szakmai munkája, együttműködése • Nemzetiségi kultúra jelenléte, mint egyfajta, hagyományokon alapuló multikulturális attitűd • Szakmai háttér, tapasztalat megléte • Önkéntesség 	<ul style="list-style-type: none"> • Kedvezőtlen demográfiai folyamatok, fogyó népesség, elvándorlás, elöregedés • Programokkal szemben a helyi lakosság érdektelensége, inaktivitása • A közösségi terek elavultsága • Fejlesztésre, megőrzésre elérhető források hiánya • Képzési lehetőségek, közösségi programok beszűkülése • Civil szerveződések hiánya • Egyenlő esélyű hozzáférés hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Közösségi identitás erősítése, közösségfejlesztés • A helyi értékek iránti igény, kereslet növelése • Nyilvánosság fórumainak megteremtése • Közösségi tevékenységek feltárása • Közösségi akciók, rendezvények, események, programok, folyamatok megvalósítása • Közösségi információs pont kialakítása • Közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása • A közszolgáltatásokhoz, és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése 	<ul style="list-style-type: none"> • A közösségszervezés, a közösségi innovációk bizonytalansága, kiszámíthatatlansága (pl.: esélyegyenlőségi programok meghiúsulása, vagy etnika konfliktusok kiéleződése) • Szegénység fokozódása, szegregáció, diszkrimináció • Érdektelenség, az elöregedő lakosság, az idősödő emberek aktivizálásának problémái • Programok szétszabdaltsága • Kedvezőtlen közlekedési kapcsolatból adódó elszigetelődés • A társadalmi együttműködés nem megfelelő a térségben

Intézkedések:

- Kulturális, szociális, köznevelési, ifjúsági intézményekkel, civil szervezetekkel, nemzetiségi önkormányzatokkal, vállalkozókkal, egyéb szervezetekkel való együttműködések megerősítése, fejlesztése

- Régióban működő helyi közösség-szervezőkkel való kapcsolat kialakítása, szakmai konzultációk szervezése, a jó gyakorlatok adaptálása
- A helyi esélyegyenlőségi programok, közművelődési rendeletek áttekintése, megújítása
- Működési tapasztalatok, közösségi feladatok, értékek, jó gyakorlatok feltárása, bemutatása, megőrzése a kontinuitás fenntartása, új értékek létrehozásának elősegítése
- Szomszédos közösséget megismerő közös tevékenységek, ún. „szomszédünnep” megszervezése
- Helyi hagyományok feltárása és felelevenítése hagyományőrző rendezvények és közösségi helyismereti kiállítások megszervezésével
- Közlekedésbiztonsági, bűnmegelőzési programok szervezése
- Tanulókörök szervezése
- Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése
- Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévők fejlesztése. Honlap, közösségi oldal készül, melyben a helyi lakosok szerkesztőként és tartalom előállítóként részt vesznek
- Infokommunikációs akadálymentesítés
- Mozsgó településen 1 db információs felület kialakítása
- Közösségfejlesztő képzésen, valamint „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt által biztosított képzésen való részvétel
- Tanulmányutak szervezése
- Nyilvánosság biztosítása
- A közösségfejlesztési akciók, közösségi tevékenységek, események, programok, folyamatok és együttműködések megvalósításához szükséges eszközök beszerzése

A helyi gyökerek és identitás megerősítésével a fiatalok elvándorlása lassítható, megállítható, az életminőség javítható.

2. Tervezett közösségi tevékenységek bemutatása

2.1. Végrehajtani, lebonyolítani kívánt programok és képzések bemutatása

A projekt megvalósítása során a közösségi interjúk, beszélgetések és felmérések eredményeként megfogalmazott igényeknek és szükségleteknek megfelelő programok (Szomszédünnep, Hagyományőrző rendezvények, tanulókörök, tanulmányutak, bűnmegelőzés és közbiztonság javítását segítő programok, közlekedésbiztonsági programok) és képzések (közösségfejlesztő képzés) valósulnak meg.

A tervezett programok és képzések a következő táblázatban kerülnek bemutatásra:

MOZSGÓ

S.	Tevékenység megnevezése	Tevékenység célja	Feltételek	Tevékenység célcsoportja	Tevékenység részletes leírása
1.	Közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása – Szomszédünnep	Találkozási alkalom megteremtése, láttatni az egyének sokaságát – szimbolikusan és fizikailag is, információgyűjtés az egyénektől, azonosságok, közös pontok, tényezők megtalálása, további kapcsolódási lehetőségek megteremtése. A jelenlegi helyi társadalom számára is releváns helyi hagyományok és értékek összegyűjtése, hiteles feltárása, jelen helyzethez történő adaptálása, bemutatása, közzététele azzal a céllal, hogy erősödjön a helyiek identitástudata.	személyi: közösségfejlesztő/ szakmai vezető, önkéntesek, együttműködő partnerek, tárgyi: terem vagy szabadtéri helyszín esetén sátor, asztalok, padok, irodaszerek	Az érintett települések lakosai	Településenként 2 db szomszédünnep és hagyományőrző rendezvény, tehát összesen 14 db rendezvény kerül lebonyolításra a mellékelt programterv szerint.
2.	Közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása – Hagyományőrző rendezvények	Találkozási alkalom megteremtése, láttatni az egyének sokaságát – szimbolikusan és fizikailag is, információgyűjtés az egyénektől, azonosságok, közös pontok, tényezők megtalálása, további kapcsolódási lehetőségek megteremtése. A jelenlegi helyi társadalom számára is releváns ünnepi hagyományok összegyűjtése, hiteles feltárása, jelen helyzethez történő adaptálása, azzal a céllal, hogy a jelen napokhoz kötődő események újbóli megszervezése által erősödjön a helyiek identitástudata.	személyi: közösségfejlesztő/s szakmai vezető, önkéntesek, együttműködő partnerek tárgyi: terem vagy szabadtéri helyszín esetén sátor, asztalok, padok, irodaszerek	Az érintett települések lakosai	Településenként 2 db hagyományőrző rendezvény, tehát összesen 14 db rendezvény kerül lebonyolításra a mellékelt programterv szerint.

3.	Tanulókörök szervezése	Célja, hogy a lehető legegyszerűbb módon tárjuk fel, rendszerezük és adjuk át egymásnak azt a tudást, tapasztalatot, hozzáértést, melyet önszerveződő formában, informális tanulási módszerrel átadhatók egymásnak a helyi közösségekben	személyi: szakmai vezető, közművelődési intézmények szakemberei, közreműködő szakértők tárgyi: összejövetei terem, irodaszerek, számítógépes kapacitás, kivetítő	Az érintett települések lakosai	8-12 fős létszámmal önképző körök, tanulókörök kerülnek megszervezésre tapasztalatcsere, tudás átadás céljából összesen 18 alaklommal. A foglalkozások témái: - rajzsakkör - életviteli tanácsadás - családi alkotóműhely - helyi termékkészítő klub - generációk egy asztalnál (sütés-főzés) - ügyes kezek
4.	Tanulmányutak szervezése	Célja új együttműködések kialakítása, a meglévők fejlesztése, a közös gondolkodás megteremtése és a jó gyakorlatok megismerése.	személyi: szakmai vezető tárgyi: busz	Animátor és a települési „központi mag”, azaz vezetők, partner szervezetek	2 db tanulmányút: - Észak-Magyarország értékei 20 fő részvételével - Dél-Baranya értékei 34 fő részvételével: Belföldi tanulmányutak megvalósítása, melyeken a közösségfejlesztési folyamatban érintett szakemberek és a települések vezetői vesznek részt tapasztalatcsere céljából. A tanulmányút eredményeként együttműködések fejlesztése, jó gyakorlatok megtekintése valósul meg, melyek a települések közösségfejlesztési folyamataiba beépítésre kerülnek.
5.	Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő	Célja, hogy egy jobb, biztonságosabb környezetben élhessünk. További célja az elkövetővé válás, az áldozattá válás és a bűnalkalmak csökkentése.	személyi: szakmai vezető, lebonyolító szervezet	Az érintett települések lakosai	A helyi közösség biztonságérzetét javító intézkedéseket, a településeken élők önvédelmi képességeit célozzuk megvalósítani szakemberek

	programok szervezése		tárgyi: terem vagy szabadtéri helyszín esetén sátor, asztalok, padok, irodaszerek		<p>bevonásával oly módon, hogy a lakosság, gyermek-, felnőtt- és időskorú korosztályt egyaránt mozgósítsuk a programterv szerint:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Helyi bűnmegelőzési stratégia és végrehajtási terv kidolgozása és megvalósítása - Óvodai programok - Szülői programok - Iskolai programok alsó tagozatos korosztály számára - Iskolai programok felső tagozatos korosztály számára - Bűnmegelőzési tábor - Önvédelmi képzés - Felnőtt korosztály számára programok - Kiadvány készítése
6.	Közlekedés-biztonsági programok	Célja a közlekedésbiztonság fejlesztése, a balesetek számának csökkentése.	<p>személyi: szakmai vezető, lebonyolító szervezet</p> <p>tárgyi: terem vagy szabadtéri helyszín esetén sátor, asztalok, padok, irodaszerek</p>	Elsődleges célcsoport a védtelen közlekedők (gyalogosok, kerékpárosok) és a gépjárművezetők	<p>A védtelen közlekedők közlekedésbiztonságát szolgáló kampány megvalósítása programterv szerint:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szemléletformáló kampány megvalósítása óvodában - Szemléletformáló kampány megvalósítása iskolások számára - Felnőtt korosztály számára programok - Kerékpáros szemléletformáló nap - Vetítések - Szimulációs eszközök - Vezetéstechnikai nap

					<ul style="list-style-type: none"> - Közlekedésbiztonsági kerékpáros kiadványok készítése - Iskolai, vagy óvodai KRESZ-NAP - Pedagógus képzés
7.	Közösségfejlesztő képzés	<p>Tevékenység célja, hogy a közösségfejlesztőket képessé tegyük a helyi társadalom mozgósítására, működésbe hozatalára. Cél, hogy a résztvevők elsajátítsák a közösségfejlesztés alapismereteit és képessé váljanak kulturális intézményeket célzó fejlesztési folyamatok generálására. Alkalmazzák az aktivizáló, nyilvánosságot fejlesztő, közösségi tervező és közösségi tanulási módszereket, együttműködéseket, szakmailag segítsék a kibontakozó közösségi együttműködést.</p>	<p>személyi: képzésen részt vevő személyek tárgyi: irodászerek</p>	<p>Kiválasztott személyek, akik részt vesznek a képzésen</p>	<p>Cél a Közösségfejlesztő végzettség megszerzése. A szakmai vezető részt vesz egy 120 órás „SZPK-000009-16-04-00 Közösségfejlesztő képzésen”. A 120 tanórából 94 óra elmélet, melyen belül 50 elmélet és 44 gyakorlat, amelyek egymástól nem válnak el, a megkülönböztetés a képzési módszerek különbözőségét jelenti. 26 órában külső helyszínen teljesíti a gyakorlati képzést.</p> <p>Helyi közösségfejlesztéssel foglalkozó személy, a „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” kiemelt projekt által biztosított 30 kontaktóra + 30 óra távoktatás időtartamú képzésen (18848-2/2018/KOZGYUJT).</p>

A megvalósítandó programelemek részletes tartalmi leírását a helyi cselekvési terv 1., 3., és 4. melléklete tartalmazza. A helyi cselekvési terv és mellékletei, valamint a rendezvénynaptár együttesen tartalmazzák a megvalósítani tervezett rendezvények időpontját, címét, témáját, helyszínét, a résztvevők várható számát, továbbá az alapvető információkat az egyes események, programok tartalmáról.

2.2. A tervezett tevékenységek pénzügyi fedezetének bemutatása

A projekt keretében tervezett tevékenységek és a költségvetés a Felhívás 3.1. pontjában meghatározott támogatható tevékenységeknek megfelelően kerültek összeállításra, melyek teljes egészében a projekt keretében kerülnek elszámolásra. A pályázatban betervezett tevékenységek az igényfelmérések alapján módosításra kerültek, a tartalom és a költségvetés is formálódott a tényleges igényeknek megfelelően. A közösségi akciók eredményeként kirajzolódtak a különbségek az egyes települések igényeinek, elvárásainak megfelelően. Felülvizsgálatra kerültek a betervezett tevékenységek és a hozzájuk kapcsolódó elszámolható költségek a pályázati kiírás támogatható tevékenységei és elszámolható költségeinek figyelembevételével, összeállt a programterv és a rendezvénynaptár, a tevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi, személyi feltételek, ütemezés elkészült. A közösségi szintér kijelölésre került.

A projekt költségvetése mindössze 3 Ft-tal lépi túl a maximálisan igényelhető és megítélt 55 000 000 Ft támogatási összeget, tehát mondhatni 100%-os támogatási intenzitású. A projekt megvalósításában résztvevő helyi önkormányzatok és együttműködő partnerek ingatlan és eszközállománya díjmentesen kerül felhasználásra a megvalósítás során.

A jelen TOP-5.3.1-16 felhívás keretében támogatható tevékenységekre elnyert támogatás nem lesz kombinálva más hazai vagy európai uniós támogatással. A projektben elszámolni tervezett tevékenységek pedig a Felhívás 3.1. pontjában meghatározott támogatható tevékenységek körébe tartoznak.

A mellékelt Rendezvény naptárban megnevezett, a projekten kívüli egyéb helyi rendezvények önkormányzati saját forrásból kerülnek lebonyolításra. A projekttel azonos célú tevékenységek megvalósítására más, azonos célú forrásból támogatást nem kívánunk igénybe venni.

2.3. A tervezett tevékenységek, az igényfelmérés és a pályázati kiírás eredményeinek koherenciájának bemutatása

A célterületen lévő kistelepülések nehézségei, szükségletei közel azonosak, ezt jól tükrözik a közösségi felmérések eredményei is, így a tervezett tevékenységek és az igényfelmérés eredményei szinte teljesen lefedik egymást. A projekt önmagában természetesen nem jelent teljes körű megoldást a célterületen élők problémáira, de segít a közösség összekovácsolásában, a helyi értékek megismerésében, ezáltal a hagyományok tiszteletében, a lakóhely iránti elköteleződés kialakításában és a helyben maradás kialakításában.

Az egyes beavatkozások teljes mértékben hozzájárulnak a programcélok eléréséhez, hiszen a pályázatban betervezett tevékenységek a pályázati kiírásnak és az abban szereplő kritériumoknak megfelelően kerültek összeállításra. A közösségi akciók eredményeként a tervezett tevékenységek az igényeknek megfelelően módosításra, finomításra kerültek, a pályázati kiírás további szem előtt tartásával. Végeredményként megszületett egy olyan

programterv, ami Mozsgó és térsége igényei szerint, a kiírással összhangban teljesíthető projektet eredményez. A projektben betervezett beavatkozások, tevékenységek, szolgáltatások segítségével a kitűzött célok megvalósíthatók.

A beavatkozások maximálisan hozzájárulnak a helyzetértékelés által feltárt problémák megoldásához, a pályázat céljaihoz.

A cselekvési terv 2.2 pontjában bemutatásra került a projekt költségvetése, mely a mellékelt csatolt Programtervvel, valamint Rendezvénynaptárral és a 3. pontban szereplő cselekvési ütemtervvel együtt mutatja be a tervezett tevékenységek kapcsolatát, szükségességét és egymásra épülését.

3. Cselekvési ütemterv

Tevékenység	2018												2019												2020						
	hónap												hónap												hónap						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Információs pont kialakítása																															
Közösségfejlesztési folyamatokról tájékoztató közösségi információs pont működtetése																															
Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése																															
Nyilvánosság biztosítása																															
Projektmenedzsment biztosítása																															
A település társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok közül a helyi cselekvési tervhez illeszkedő stratégiai dokumentumok (közművelődési rendeletek) részvételi fórumok keretében való áttekintése, megújítása																															
Információs pont eszközbeszerzése																															
Közösségi akciókhoz kapcsolódó eszközbeszerzés																															
Helyi nyilvánosság fórumainak (facebook, honlap) megteremtése, meglévők fejlesztése																															
Infokommunikációs akadálymentesítés																															
Közösségi tevékenységek történeti feltárása és elérhetővé tétele, települési értéktárak elkészítése																															
Helyi nyilvánosság fórumainak működtetése																															
Tanulókörök																															
Szomszédünnepek																															
Hagyományörző rendezvények																															
Képzések (szakmai vezető, munkatárs)																															
Tanulmányutak szervezése																															
Tapasztalatcsere																															
Bűnmegelőzés és közbiztonság javítását segítő programok szervezése																															
Közlekedésbiztonsági programok szervezése																															

Tevékenység	2020						2021												2022						
							hónap																		
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Információs pont kialakítása																									
Közösségfejlesztési folyamatokról tájékoztató közösségi információs pont működtetése																									
Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése																									
Nyilvánosság biztosítása																									
Projektmenedzsment biztosítása																									
A település társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok közül a helyi cselekvési tervhez illeszkedő stratégiai dokumentumok (közművelődési rendeletek) részvételi fórumok keretei között való áttekintése, megújítása																									
Információs pont eszközbeszerzése																									
Közösségi akciókhoz kapcsolódó eszközbeszerzés																									
Helyi nyilvánosság fórumainak (facebook, honlap) megteremtése, meglévők fejlesztése																									
Infokommunikációs akadálymentesítés																									
Közösségi tevékenységek történeti feltárása és elérhetővé tétele, települési értéktárak elkészítése																									
Helyi nyilvánosság fórumainak működtetése																									
Tanulókörök																									
Szomszédünnepek																									
Hagyományőrző rendezvények																									
Képzések (szakmai vezető, munkatárs)																									
Tanulmányutak szervezése																									
Tapasztalatcsere																									
Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok szervezése																									
Közlekedésbiztonsági programok szervezése																									

4. Partnerség bemutatása

A projekt támogatásához olyan civil szervezetek, közintézmények és kisebbségi önkormányzatok járultak hozzá, melyek céljai és tevékenységei összhangban vannak a Felhívásban meghatározott célokkal és a projekt céljaival, rész céljaival. Az együttműködő partnerek a projekt megvalósítása során nyújtanak segítséget.

Alapítvány a Mozsgói Iskola Jövőjéért (Mozsgó)

Az alapítvány célja a Mozsgói Általános Iskola tehetséges tanulójának pénzügyi támogatása, ösztöndíjak alapítása, a Mozsgói Általános Iskola sportszervező, mozgáskultúrát, egészségvédelmet népszerűsítő, az iskolában a gyermekek ilyen célú nevelésére törekvő célkitűzéseinek pénzügyi támogatása, a Mozsgói Általános Iskola tanulmányi versenyének pénzügyi támogatása, a Mozsgói Általános Iskola tárgyi feltételrendszerének javítása, oktatási, szemléltető eszközök, oktatási segédeszközök vásárlásának pénzügyi támogatása.

Az alapítvány a gyerekeknek, fiataloknak szóló tanuló körök és egyéb programok szervezésében, lebonyolításában nyújt szakmai segítséget az együttműködés keretében.

Almamellékért Egyesület (Almamellék)

Az egyesület célja alapvetően a helyi és környékbeli szabadidő eltöltés lehetőségeinek minél szélesebb körű biztosítása, a helyi és környékbeli kultúra szellemi, tárgyi, épített és természeti örökségeinek megóvása, a falu fejlesztés és a szociális tevékenységekben való részvétel. Az egyesület a lakossági összefogás, az együttműködés lehetőségeinek felismerését kívánja előmozdítani.

Az együttműködés keretében az egyesület a közösségfejlesztő programok szervezésében és lebonyolításában segédkezik, illetve a projekt megvalósítása során rendelkezésre áll.

Csorba Győző Könyvtár

A Csorba Győző Könyvtár, Baranya megye könyvtára. Feladata a biztosítani a korszerű könyvtári és információs szolgáltatásokat a megye településein. A könyvtár 6 település esetében könyvtári szolgáltató helyként funkcionál, 1 település /Almáskeresztúr/ esetében könyvtárbusz látja el a szolgáltatást.

Az együttműködés esetében a Csorba Győző Könyvtár a helytörténeti gyűjteményében fellelhető, 7 községre vonatkozóan, iratokat, térképeket, könyveket, kiadványokat, fotókat és minden forrást elérhetővé tesz, melyek összefoglalják, bemutatják a községek helyi történéseit, történelmét, irodalmát, kulturális értékeit.

Ibafa Templom Közalapítvány (Ibafa)

A közalapítvány célja Ibafa község kulturális örökségét képező templom épületének rekonstrukciója, jó karba helyezése, állagmegóvása és karbantartása.

Az együttműködés elsősorban a települési értéktár elkészítése kapcsán valósul meg.

Mozsgóért Egyesület (Mozsgó)

Az egyesület célul tűzte ki Mozsgó Község fejlesztésében való közreműködést, különösen a kulturális tevékenységek, a településfejlesztési tevékenységek, oktatási tevékenységek, egészségmegőrző tevékenységek, természet- és környezetvédelmi tevékenységek és nemzetközi tevékenységek elősegítését és támogatását a lakosság lehető legszélesebb rétegeinek érdekében.

Az együttműködés keretében részt vesz a Szomszédünnep szervezésében, lebonyolításában, szakmai segítséget nyújt a projekt megvalósítása során.

Mozsgó Kisebbségi Roma Nemzetiségi Önkormányzat (Mozsgó)

A nemzeti önkormányzat célja a törvényben megfogalmazott nemzetiségi jogok gyakorlásának biztosítása, a nemzetiség anyanyelvének, tárgyi és szellemi kultúrájának megőrzése, önazonosságának erősítése. Feladatának tekinti a társadalomba való integrációt a cigányság hagyományainak megőrzésével. További célja, hogy gyermekeik, fiataljaik megfelelő tudáshoz jussanak, motiváltak legyenek a tanulásra, minél nagyobb számban szerezzenek szakmát maguknak. Fontosnak tartják, hogy minél többen tudjanak munkahelyet szerezni, ezzel családjuknak biztos megélhetést biztosítani. Kiemelten kezelik a gyermekeik biztonságát, nagy hangsúlyt fektetnek a bűnmegelőzésre, a vagyonbiztonságra. Ezen célok elérése érdekében több szervezettel együttműködési megállapodást kötöttek, célként megfogalmazva a meglévő jó kapcsolatok további ápolását, és új kapcsolatrendszerek kiépítését.

Az együttműködés keretében a nemzetiségi önkormányzat szakmai segítséget és támogatást nyújt a településeken élő roma lakosság közösségfejlesztő programokon, rendezvényeken való aktív részvétel buzdítására, továbbá segít a roma lakosság megszólításában és projektbe történő bevonásában.

Mozsgói „Csizik Mihály” Sportegyesület (Mozsgó)

Az egyesület elsődleges célja a mozsgói versenysport és szabadidősport támogatása, szervezése és a mozsgói sportélet fejlesztése. Az egyesület további célja még:

- a) az egészségtudatos életmód népszerűsítése, a testi, lelki és szociális jólét egyéni és közösségi fejlesztése a szabadidősport és a közösségi élet, valamint az egészséges környezet kialakításának támogatásával;
- b) a környezettudatos szemléletmód és életvitel kialakításának ösztönzése, támogatása az egyéni és közösségi környezeti terhelés csökkentése érdekében;
- c) a lokalitás erősítése a helyi erőforrások gazdasági és társadalmi jelentőségének terjesztésével, valamint a helyi erőforrások hatékony használatához szükséges tudás megőrzésével és közvetítésével, a környezet védelme és a kisközösségeken alapuló fenntartható – önfenntartó – élet kialakítása érdekében;
- d) az állampolgári részvétel és önkéntesség megerősítése, annak érdekében, hogy a szűkebb és tágabb közösség tagjai a közösségért felelősséget vállaló állampolgárrá váljanak;

e) az ifjúság és gyermekvédelem, az ifjúság számára programok és sportprogramok szervezése, hagyományőrzés, rendezvények szervezése, munkahelyteremtés előmozdítása;

f) Mozsgói Község önkéntes polgárőri szolgálatának szervezése, támogatása.

Az egyesület az együttműködés keretében elsősorban a sportprogramok, rendezvények alkalmával nyújt szakmai segítséget, valamint hasznos információkat nyújt az életvezetési tanácsadások során az egészségtudatos életmóddal kapcsolatban.

Mozsgói Óvoda és Egységes Óvoda- Bölcsőde, Konyha (Mozsgó)

Az együttműködés az intézményegységen belül az óvodával valósul meg. Az óvoda vállalja, hogy közös programokat, előadásokat szervez a gyermekeknek és a szülőknek, és fellépnek a község rendezvényein. A község programjait a szülőknek népszerűsíti, ezzel is elősegíti a közösségi életet, a kultúra ápolását.

Német Nemzetiségi Önkormányzat (Szentlászló)

A nemzetiségi önkormányzat a községben élő német nemzetiség identitását teremti meg: német nyelvi órákat tart, újságot szerkeszt, megszervezi évente egy alkalommal a Német Nemzetiség Napot. A német nemzetiségi önkormányzat aktívan részt vesz a község életében. Az önkormányzattal, helyi intézményekkel programokat szervez, részt vesz a község rendezvényein.

Az együttműködés keretében a projekt sikeres megvalósításához nyújt bármilyen (szakmai segítség, ajánlások) segítséget az egyesület.

NMI Művelődési Intézet NKft. Baranya Megyei Irodája

Az iroda megyei szakmai módszertani tevékenysége:

- Helyi értéktárak létrehozásának generálása, módszertani tanácsadás
- Közösségfejlesztő folyamatok indítása, a létrejött közösségek mentorálása
- Ifjúsági közösségek fejlesztése, módszertani tanácsadás
- Megyei szakmai napok, fórumok szervezése
- Közművelődési szakemberek számára továbbképzések indítása, a képzések koordinálása
- Kulturális statisztika (OSAP 1438 adatlapok) feldolgozása, tanácsadás
- Közművelődési és kulturális pályázati tanácsadás
- Szakmai konferenciákon való részvétel
- Amatőr művészeti közösségek mentorálása, bemutatkozási lehetőségek segítése helyi és országos eseményeken:
- Pajtaszínház – megyei amatőr színjátszás
- Közösségi mozi és médiaműhely
- III. Magyar Értékek Napja
- III. Országos Közfoglalkoztatási Kiállítás

Az együttműködés keretében részt vesz a szomszédünnepeken, előadásokat szervez a helyi értéktárak, a falusi turizmus témakörökben. Szakmai segítséget nyújt a rendezvények szervezésében, a helyi közművelődési rendeletek megalkotásában, végrehajtásában.

Szentlászló-Almamellék-Somogyhárság Óvodái és Konyhái (Szentlászló)

Az együttműködés az intézményegységen belül az óvodával valósul meg. Az óvoda vállalja, hogy közös programokat, előadásokat szervez a gyermekeknek és a szülőknek, és fellépnek a község rendezvényein. A község programjait a szülőknek népszerűsíti, ezzel is elősegíti a közösségi életet, a kultúra ápolását.

Szinergia Egyesület (Boldogasszonyfa)

A vidékfejlesztés új lehetőségét kínáló közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében, program megvalósulásának elősegítésére alakul, amelynek elsődleges célja az elszegényedő vidéki térségek további leszakadásának megállítása. Az egyesület a program megvalósulásakor a Szigetvári és Szentlőrinci kistérségekben élő emberek kreativitását kamatoztatva egy-egy térség vagy település kihasználatlan adottságainak feltárását, a helyi kezdeményezésekre létrejövő, kistérségi fejlesztést együtt megvalósítani kívánó helyi szervezetek, intézmények, önkormányzatok, vállalkozások összefogását ösztönzi.

Az egyesület az együttműködés keretében a helyi értékek népszerűsítésében, összegyűjtésében nyújt segítséget.

„Zselic” Horgász Egyesület Almamellék (Almamellék)

Az egyesület célja halgazdálkodás, halnevelés; tagjai számára a rendszeres egyesületi élethez szükséges feltételek biztosítása; a szabadidő hasznos eltöltése érdekében a horgászok érdekvédelme és a működés feltételeinek elősegítésének biztosítása; a természet és a vízi környezet védelmét, a horgász célú halgazdálkodást; a horgászatra vonatkozó jogszabályok, előírások és az országos, valamint a házi szabályzatban rögzített horgászrend szabályai betartásának biztosítása; a horgászat tisztaságának őrzése, sportszerűségének megtartása, a horgászat népszerűsítése; a tagság kívánsága esetén halfogó vagy egyéb sportversenyek megtartása, horgászvizsgáztatás és horgászok képzése, állami horgászjegyek értékesítése. Közfeladatként ellátja a vízterület természet és környezetének védelmét, annak tisztán tartását, parlagfű mentesítését, halasítását, (2011. évi CLXXXIX. tv. Magyarország helyi önkormányzatairól 13.§ (1) 11.19. alapján). Az egészséges életmódra nevelés részeként az ifjúsági és gyermek sporthorgászat támogatása, illetve a horgászsport, mint szabadidős tevékenység megteremtése közcélú feladatként (2004. évi I. tv. a sportról 49.§ c)-e) és a 2011. évi CLXXXIX. tv. Magyarország helyi önkormányzatairól 13.§ (1) 15 alapján).

Az egyesület az almamelléki horgászverseny lebonyolításában működik együtt.

5. A programoktól elvárt eredmények bemutatása

A Pályázati Felhívás alapvető céljaival összhangban a tervezett programoktól elvárt eredmény a helyi közösségek fejlesztése, vagyis a Mozgó településen és térségében élők közösségi kezdeményező- és cselekvőképessége fejlődjön, valamint a közösségi szerepvállalás erősödjön. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek a problémák megoldásában.

Az intézkedés kapcsán közösségi mikrotérségi, települési helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatok, közösségi részvételre épülő tervezési gyakorlatok alkalmazása, szabadidős, bűnmegelőzési, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programok valósulnak meg.

A beavatkozások eredményeként fejlődik a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, a helyi civil társadalom megerősödése pedig segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősödik a civil aktivitás, kialakulnak, illetve megerősödnek a szükséges kompetenciák, az önkéntesség, a helyi identitás, valamint a településhez, mikrotérséghez való kötődés. A beavatkozás következtében a meglévő (humán) erőforrások felszínre kerülnek, az együttműködések következtében ezen erőforrások aktivizálódnak és minőségi változást hoznak a település, települési közösségek életében.

A projektre vonatkozó output indikátor és elvárt célértéke:

Monitoring mutató megnevezése	Cél dátuma	Cél változás	Cél össz. változás	Cél kumulált
A helyi társadalmi akcióba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	2022.06.30.	96	96	96
A helyi társadalmi akcióba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	2023.06.30.	0	96	96
A helyi társadalmi akcióba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	2024.06.30.	0	96	96
A helyi társadalmi akcióba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	2025.06.30.	0	96	96
Helyi társadalmi akcióban résztvevők száma (Bázis dátum: 2016.12.31., Bázis érték: 0)				
Helyi társadalmi akcióban résztvevők száma	2022.06.30.	3029	3029	3029
Helyi társadalmi akcióban résztvevők száma	2023.06.30.	0	3029	3029

Helyi társadalmi akcióban résztvevők száma	2024.06.30.	0	3029	3029
Helyi társadalmi akcióban résztvevők száma	2025.06.30.	0	3029	3029

A projektre vonatkozó műszaki-szakmai eredmények:

Eredmény megnevezése	Eredmény leírása	Eredmény számszerűsíthető minimum célértéke és mértékegysége	Projektben vállalt műszaki-szakmai eredmény
Közösségi interjúk	A közösségi interjú a lakosság megszólításának és bevonásának egyik fontos módszere, mert az a helyi közérzetre, az egyén és a közösség kapcsolatára, a helyi identitás tartalmára, a közösségi fejlesztési elképzelésekre és a cselekvési kapacitásra kérdez. Fő célja, hogy bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvő részvételre mozgósítson.	legalább 30 db	30 db közösségi interjú lefolytatása
Közösségi beszélgetések	A közösségi beszélgetések a közösségi interjúk során szerzett tapasztalatok, feltárló értékek és közösségi problémák nyilvánosságra hozatalát, közösségivé tételét és megbeszélését jelenti. A közösségi beszélgetés(ek) a meghívott interjúalanyok és az általuk bevont szomszédok, ismerősök, valamint a helyi intézmények képviselőinek körében történik, a közösségfejlesztő vezetésével.	A helyi cselekvési terv elkészültéig legalább havonta 1 alkalommal. A minimum célértéket attól függően szükséges meghatározni, hogy a támogatást igénylő hány hónapot tervezett be a helyi cselekvési terv megvalósítására. Amennyiben a Felhívás 3.4.2. pontjában meghatározott maximális 16 hónapot betervezte, abban az esetben a minimum teljesítendő érték: 16 db.	7 db közösségi beszélgetés megvalósítása
Közösségi felmérés	A közösségi felmérés a helyi lakosok aktív részvételével megvalósuló, közösségfejlesztő aktivizáló módszer, amelyen keresztül mindenki megszólításra (bevonásra) kerül a településen, s a közjóért cselekvők köre szélesedik.	legalább 1 db	1 db közösségi felmérés megvalósítása
Helyi cselekvési terv	A közösségi felmérés eredményeire épülő terv, amely nemcsak a településen élők szükségleteit, saját jövőjükre, településükre vonatkozó elképzeléseit tartalmazza, hanem amelyben a lakosok aktív szerepet is vállalnak a tervek megvalósításában.	célterületenként 1 db	1 db helyi cselekvési terv

Eredmény megnevezése	Eredmény leírása	Eredmény számszerűsíthető minimum célértéke és mértékegysége	Projektben vállalt műszaki-szakmai eredmény
Rendezvény-naptár	A rendezvénynaplóban a projekt keretében megvalósítani tervezett akciók, események, programok kerülnek megjelenítésre. A rendezvénynapló tartalmazza a megvalósítási időszakot megelőző két évben megvalósított rendezvényeket, valamint a megvalósítani tervezett rendezvényeket. A rendezvénynaplóban jelölni kell, hogy melyek képezik a támogatott projekt részét.	célterületenként 1 db	1 db rendezvény-naptár
Közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása	A fejlesztési célokhoz kötődő közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása.	A közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása kötelező legalább negyedévente egyszer. A programok lebonyolítására legalább 36 hónapos megvalósítási időszak elvárt. Ebből kifolyólag minimum 12 db (4 db * 3 év) közösségi akció, tevékenység, esemény megvalósítása kötelező.	12 db közösségi akció, tevékenység, esemény (közösségek szomszédolása és hagyományörző rendezvények) megvalósítása
Programok, folyamatok megvalósítása	A fejlesztési célokhoz kötődő programok, folyamatok megvalósítása.	A tervezést követően félévente legalább egy új program, illetve folyamat elindítása kötelező. A programok lebonyolítására legalább 36 hónapos megvalósítási időszak elvárt. Ebből kifolyólag minimum 6 db (2 db * 3 év) program, folyamat megvalósítása kötelező.	6 db program, folyamat (tanulókör) megvalósítása
A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése	Nyilvános kommunikáció azokról az ügyekről, amelyek a helyi közösséget bármilyen módon érintik. A helyi nyilvánosság alapja az információ – az információk nyilvános közzététele, befogadása, feldolgozása, aktív megvitatása és az így kialakult vélemények, álláspontok közvetítése. A kommunikáció a helyi lakosok között, illetve a lakosság és/vagy a többi szereplő között folyik minden irányban.	Legalább 2 db nyilvánossági fórum megteremtése, illetve továbbfejlesztése kötelező	2 db nyilvánossági fórum megteremtése, illetve továbbfejlesztése: - honlap - közösségi oldal
Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése	Egy konkrét célra szerveződött, a közösség tagjainak részvételével megvalósuló olyan nyilvános találkozók, melyeken a helyi közösséget foglalkoztató kérdéseket, problémákat járják körbe, abból a célból, hogy közösségi válaszok szülessenek az adott problémára. A részvételi fórumok keretében a közösségfejlesztési folyamat eredményeit szükséges értékelni, az érzékelt hatásokat elemezni és a helyi cselekvési tervet aktualizálni.	Az első évben legalább négy, a továbbiakban évente legalább két alkalommal. A programok lebonyolítására legalább 36 hónapos megvalósítási időszak elvárt. Ebből kifolyólag minimum 8 db (4 db + 2 db + 2 db) részvételi fórum megtartása szükséges.	8 db részvételi (lakossági) fórum megtartása

Eredmény megnevezése	Eredmény leírása	Eredmény számszerűsíthető minimum célértéke és mértékegysége	Projektben vállalt műszaki-szakmai eredmény
A közösség-fejlesztési folyamatról tájékoztató közösségi információs pont kialakítása	A közösségfejlesztési folyamatról, annak eredményeiről, az ahhoz való csatlakozás lehetőségeiről az érintetteket tájékoztató közösségi információs pont kialakítása.	1 db	1 db információs pont létrehozása
Képzésen való részvétel	A projekt szakmai vezetője a program megkezdését követő legfeljebb 3 éven belül közösségfejlesztő végzettséget/képesítést/tanúsítványt kell szerezzen, az alábbi képzési lehetőség keretében: - az SzPk-00009-14-04 0 03 3 azonosító számú „Közösségfejlesztő” szakmai programkövetelmény alapján engedélyezett felnőttképzési program	Az adott projekt függvényében szükséges meghatározni a képzést/képzéseket végző személy(ek) számát.	1 fő részvétele képzésen: szakmai vezető (aki a közösségfejlesztési feladatokat is ellátja)

6. Kockázatelemzés

a) Határidőcsúszás – Bármely projektelem során előforduló problémalehetőség. Mivel a megvalósításra hosszú idő áll rendelkezésünkre, illetve a projekt során kevés a közbeszerzés köteles tevékenység – időbeni megcsúszásának kicsi a valószínűsége (1-es szintűre értékeljük). Amennyiben bekövetkezik, más időpontra is áttehető a program, bár ez lényegesen körülményesebb lenne, így a projektre gyakorolt hatást 3-ra értékeljük.

Intézkedés: elkerülhető a projekt alapos tervezésével. Főként a tevékenységek ütemezésére kell odafigyelnünk, hiszen ezek bekövetkezésének valószínűsége és a projektre gyakorolt hatása is magas. A szakmai vezető és a projektmenedzser felügyeli a projekt ütemezésének megfelelő betartását, megvalósítását, szükség esetén a megvalósítási ütemterv aktualizálását.

b) Kedvezőtlen időjárás – a közösségfejlesztő események, rendezvények (Szomszédünnep) elsődlegesen szabadtéri helyszínen kerülnének megrendezésre, amit a kedvezőtlen időjárás nagyban befolyásolhat, mivel a rendezvény időpontok a cselekvési tervben kerülnek kidolgozásra, így a bekövetkezési valószínűséget 3-ra értékeljük. A projektre gyakorolt hatása természetesen nagymértékű lenne, ha emiatt maradnának el a programok (5 pont).

Intézkedés: a kockázat nem befolyásolható, szabadtérre tervezett programok esetén mindig fennáll a rossz időjárás veszélye. A programok szervezése során kültéri fedett rendezvényhelyről is gondoskodunk, valamint úgy tervezünk, hogy a programok egy

része zárt térben is (mint pl. közösségi tér, művelődési ház) megtartható legyen, indokolt esetben „esőnap” biztosítása.

c) Célcsoport érdeklődésének elmaradása – Mivel a programokat egy előzetes felmérésre építjük, így ennek bekövetkezési valószínűsége nagyon alacsony (1 pont). A projektre gyakorolt hatása természetesen nagymértékű lenne, hiszen nem lenne értelme a program megvalósításának (5 pont).

Intézkedés: – Ezt a kockázatot már a pályázat beadását megelőzően kezeltük, hiszen a terveink előzetes igényfelmérésre épülnek. A településeken az elmúlt időszakban aktív részvétel volt jellemző a települési rendezvényeken, programokon.

d) Finanszírozási problémák abban az esetben léphetnek fel, amennyiben a pályázatban megadott költségvetés nem fedi a tényleges költségeket, vagy amennyiben a konzorcium túl alacsony, csökkentett összegű támogatásban részesül. Mindezek bekövetkezésének valószínűsége alacsony (1), mivel alaposan átgondoltuk projekttervünket, ennek megfelelően, biztonságosan alakítottuk ki a likviditási tervet. A projektre gyakorolt hatás ezzel szemben magas, hiszen a megvalósítás is veszélybe kerülhet, ez azonban nagyban függ a költségváltozás mértékétől is, így 3 pontra értékeljük.

Intézkedés: Finanszírozási problémák esetén több végkifejlet is lehetséges a probléma jellegétől függően. Amennyiben túl alacsony támogatást kapunk, úgy már a támogatási szerződés megkötésére sem kerül sor. Ha a megvalósítás költségei emelkednek túl magasra, úgy ezt a beszerzési eljárásokkal próbáljuk kompenzálni (beszerzés eredménytelenné nyilvánítása, vállalkozói szerződés meg nem kötése), illetve hitel felvételére is van lehetőségünk.

Amennyiben a pénzügyi gondok a fenntartási időszak során jelentkeznek, úgy még mindig lehetőségünk van hitelt felvenni az átmeneti problémák kezelésére, emellett segítséget kérhetünk a környező településektől, a kistérségtől, valamint a környező vállalkozásoktól is.

Kockázatok	Hatás mértéke (1-5)	Bekövetkezés valószínűsége (1-5)	Kockázat kezelési stratégia
Projekt megvalósítási idejének csúszása	3	5	Alapos tervezés, megfelelő áttervezés.
Célcsoport érdeklődés elmaradása	5	1	Előzetes igényfelmérés
Kedvezőtlen időjárás	3	5	Fedett/zárt hely biztosítása

Finanszírozási problémák a megvalósítás során	3	1	Átgondolt tervezés, támogatási szerződés meg nem kötése, beszerzés érvénytelenítése, hitelfelvétel
Finanszírozási problémák a fenntartás során	3	2	Hitel lehetősége, más források bevonása.

7. Fenntartási kötelezettség

A konzorcium vállalja, hogy a projekt fizikai befejezését követő legalább 3 évig az alábbi szolgáltatásokat fenntartja:

1. a célcsoport számára biztosított tevékenységek, programok részletes bemutatását tartalmazó szakmai anyagok saját vagy fenntartója honlapján online elérhetővé tétele a társintézmények, társszervezetek részére,
2. a támogatással megvalósított projekt általánosítható tapasztalatainak bemutatását tartalmazó tanulmány készítése, a saját és – adott esetben a bevont települések honlapján – online hozzáférhetővé tétele a társintézmények, társszervezetek és a lakosság részére,
3. a projekt keretében elkészült tájékoztató anyagok ingyenes, online elérhetőségének biztosítása saját és a bevont települések honlapján, aloldalán.

A konzorcium továbbá vállalja, hogy a programok lebonyolítása során kialakított jó gyakorlatokat a Helyi Cselekvési Terv fenntartási időszakában is hasznosítani fogja, a jövőbeli közösségi rendezvények szervezésénél figyelembe veszi a jelen projektben szerzett tapasztalatokat.

8. Mellékletek

- 1. számú melléklet: Programterv
- 2. számú melléklet: Rendezvénynaptár
- 3. számú melléklet: Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok
- 4. számú melléklet: Közlekedésbiztonsági program
- 5. számú melléklet: Tanulókörök